КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 174 (7664). ● 10 сентябрь, 1981 йил, ✦ ПАЙШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистон энергетика ва автоматика илмий тадқиқот институтининг инженер-техник ходимлари энергетика линияларининг бенуқсон ишлаши учун бу соҳани автоматлаштириш ишига алоҳида эътибор бермоқдалар. Юқори кучланишдаги электр узатгичлар, электр қурилмаларининг янги намуналарини яратиб, синовдан ўтказмоқдалар. Ўнгдаги суратда тажриба учун яратилган трансформатор хусусиятлари ўрганилмоқда.

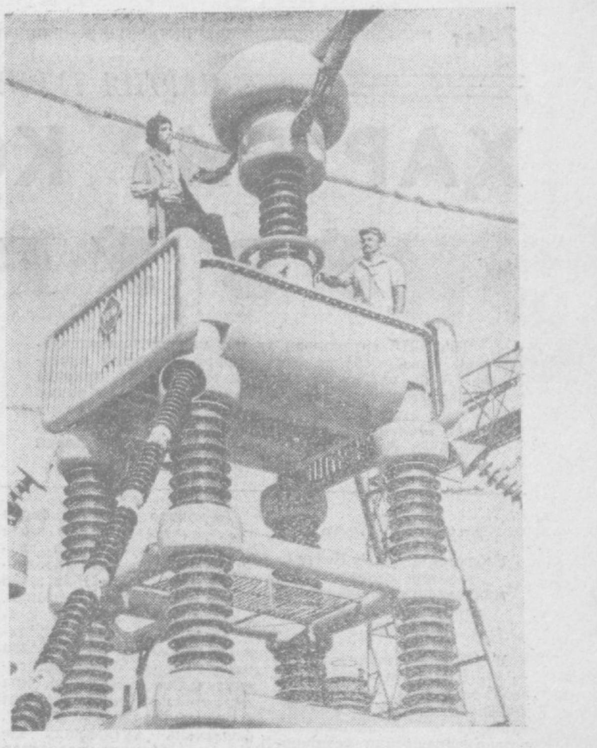

БИР ЕРДА ИККИ ҲОСИЛ

● БИР ПАЙКАЛДА ИККИ ЭКИН. ● ҲАР ГЕКТАРИДАН 400 ЦЕНТНЕРДАН ПОМИДОР. ● МАЖБУРИЯТ ИККИ БАРАВАР ОШИРИБ БАЖАРИЛАДИ. ● ЕМ-ХАШАК —ГЎШТ, СУТ ДЕМАК

ТЕМИР ЙЎЛГА келиб туташган пайкалларда сабзавоткорлар ошқовоқ узиб, транспорт тракторларига юклашаётган эди. Бригада бошлиғи Жўра Бердиев ҳосил чўғидан мамнун турарди. Дастлабки ҳисоб-китоблар ҳар гектар ердан ўртача 400 центнердан ошқовоқ узиб олинаётганлигини кўрсатяпти.

— Бу пайкаллардан деҳқонлар иккинчи ҳосилни йиғиштириб оляптилар,— изоҳ беради ҳамроҳимиз, Калинин районидаги «Иваново» совхозининг бош агрономи Қосим Абдуллаев.— Улар бу ерларнинг ҳар гектаридан баҳорда ўртача 150 центнердан редиска ҳам йиғиштириб олишган.

Хўжаликнинг Ж. Бердиев бошлиқ бригадаси коллективи бу йил районда ҳар гектар ердан 500 центнердан сабзавот маҳсулотлари етиштириш ташаббуси билан чиққан илғорлардан ҳисобланади. Уларнинг бу ватанпарварлик ташаббуси район партия комитети бюроси томонидан маъқулланган эди.

Деҳқонлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун, аввало, суғориладиган майдонлар самарадорлигини ошириш имкониятларини излашди. **Авваллари ҳам бригадада бир неча гектар ерга ошқовоқ экилар эди. Бу экин палак отгунга қадар пушталар бўш ётарди. Шунинг учун сабзавоткорлар эрта баҳорда бу ерга редиска уруғи сепишга қарор қилишди. Натижа кўзлангандан ҳам зиёда бўлди. Ҳар гектар ердан икки ҳосил ҳисобига 550 центнердан сабзавот маҳсулотлари олинмоқда.**

Бригада далаларидаги помидорлар ҳам яшнаб турипти. Куз бошланган бўлса-да уларда ял-ял товланиб турган помидорларни кўрган кўз қувнайди. Помидор тупларида ҳосил сероб. Бизни, айниқса, бу далалардаги кўчатларнинг калинлиги қизиқтириб қолди.

— Ҳа, бу йил помидор кўчатларини янгича схемада экканмиз,— деди Жўра Бердиев.— Авваллари помидор экиладиган далалардаги қатор оралари 90 сантиметр қилиб олинарди. Бу ҳолда ҳар гектарга 42 минг тупдан кўчат кетарди. **Мутахассислар билан маслаҳатлашиб, қатор ораларини 70 сантиметр қилиб олишга келишдик. Натижада ҳар гектар ерга 56 минг тупдан кўчат ўтқазилди.**

Миришкорлар ҳозирнинг ўзида ҳар гектар ердан 300 центнердан помидор ҳосили йиғиштириб олдилар. Уларнинг режаси — ҳосилдорликни камида 400 центнерга етказишдир.

Бу ерда помидорни парвариш қилишда ҳам катта тажриба тўпланган. Бригадада кўчат ўтқазишдан олдин **ҳар гектар ерга камида 30 тоннадан маҳаллий ўғит солинади. Помидор қатор ораларини культивация қилиш билан бир йўла икки марта — кўчатларнинг ёшлик пайтида ва ҳосил етилганда ҳар сафар 7—8 тоннадан гўнг солинади.**

ИЛҒОР ТАЖРИБА — ҲАММАНИНГ МУЛКИ

Тез-тез культивация ўтказиш ҳам ҳосилдорликни оширишнинг муҳим омилидир. Жўра Бердиев бригадаларида худди ғўза қатор ораларига ишлов берилиши каби помидор эгатларининг ичи ҳам вегетация даврида 6—7 марта культивация қилинишини айтди. Бунда культивация чуқурлиги 20—25 сантиметргача бўлишига алоҳида эътибор берилади. Шу туфайли помидор пайкаллари бегона ўтлардан холи сақланади, қатор ораларини тез-тез юмшатиб туриш эса кеч кузгача ҳосилнинг мўл бўлишини таъминлайди.

Совхозда бундай илғор, мўл сабзавот етиштиришда катта тажриба тўплаган бригадалар кўп. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида Илҳом Бекматов, Ойхўжа Қўрғонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар коллективлари ҳам ҳар гектар майдондан 400—450 центнердан сабзавот маҳсулотлари етиштириш учун курашяптилар.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларига амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилган хўжалик деҳқонлари йил бошида давлатга 1500 тонна сабзавот маҳсулотлари топшириш мажбуриятини қабул қилган эдилар. Улар 1 августдаёқ ваъдаларига вафо қилишди. Ҳозиргача давлат қабул пунктларига 2300 тоннадан кўпроқ ноз-неъмат етказиб берилди. Совхоз меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, социалистик мажбуриятларини ҳам икки ҳисса ошириб бажаришга аҳд қилдилар. Бунинг учун барча имкониятлар бор. Ҳозир кечки карам ва сабзи парвариши қизғин олиб борилялти. Шу билан биргаликда **кунига савдо тармоқларига 30—40 тоннадан сабзавот маҳсулотлари етказиб берилмоқда.**

Чорвачилик — совхознинг асосий тармоғидир. Бу ерда 1200 бош сигирга мўлжалланган замонавий сутчилик комплекси барпо этилган.

— Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ҳам кўп жиҳатдан деҳқонларимизнинг ерга муносабати, меҳрига боғлиқдир, — дейди совхоз директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Мансур Тўлаганов.— Чунки, чорва моллари маҳсулдорлигини муттасил ошириб бориш учун мустаҳкам озуқа базаси яратиш даркор. Шунинг учун биз ҳар қарич ердан унумли фойдаланиб, дағал ва ширали озуқа етиштиришни кўпайтириб бормоқдамиз.

Совхозда бедазорлар 365 гектарни ташкил этади. Шундан 50 гектари янги бедапоялардир. Озуқакорлар ҳозиргача бедани беш марта ўриб олишди. Натижада ҳар гектар ердан 200 центнердан ортиқ пичан олинди. **Беда ҳосилдорлигини оширишда ўрим муддатларини қисқартириш, ҳар бир ўрим оралигида бедазорларга икки мартадан сув тараш катта аҳамиятга эга бўляпти.**

Бу ерда озуқа экинларидан ҳам бир майдондан йилига икки марта ҳосил олиш тажрибаси кенг қўлланиляпти. Мана, икки йилдан бери хўжаликда **август ойи охирларида маккажўхори йиғиштириб олинган майдонларга жавдар ва рапс аралаштириб экилади. Баҳорда — март ойининг охирларида уларнинг кўкпоясини ўришга киришилади. Бу биринчи беда ўрими бошлангунга қадар чорва молларини янги ўрилган кўкпоя билан боқиш имконини беради.** Озуқакорларнинг тажрибаси бу ҳолда ҳар гектар ердан ўртача 400—450 центнердан кўкпоя олинишини кўрсатмоқда. Шундан сўнг бу ерларга маккажўхори экилади. Ундан ҳам ўртача 450 центнердан кўкпоя олинади. Натижада бир гектар ерда 850—900 центнердан кўкпоя етиштириляпти.

Шунингдек, дон учун мўлжалланган маккажўхори ҳам хашаки лавлаги билан қўшиб экилади. Ҳозир «қаҳрабо дон» йиғиштириб олингандан сўнг лавлаги парваришини кучайтириб юборилган. Озуқакорлар ҳар гектар ердан камида 400 центнердан лавлаги йиғиштириб олишни мўлжаллашмоқда.

Ерга меҳр туфайли совхозда чорва моллари учун мўл ем-хашак жамғариляпти. Ҳозиргача 3 минг тонна, планда белгиланганидан етти баравар кўп сенаж бостирилди. Қишлов даври учун 750 тонна беда пичани ғарамланди, 5 минг тонна силос бостирилди.

Совхозда озуқа сифатли бўлиши учун қатъий кураш олиб борилмоқда. Сутчилик комплексида районда энг йирик — бир кеча-кундузда 2 тонна витаминли ўт уни тайёрлайдиган АВМ агрегати бетўхтов ишлаб турипти. Қиш даври учун ана шундай 170 тонна сифатли озуқа тайёрланди. Ҳозирги пайтда комплексда янги озуқа цехини ишга тушириш тараддуди кўрилмоқда.

Мустаҳкам озуқа базаси чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтириш имконини беряпти. Совхозда сут етиштириш ўтган йилга нисбатан 20 процентга, гўшт — 15, тухум— 25 процентга ортди. Бу йил чорвадорлар ҳар бир сигирдан ўртача 4 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилишган.

Хўжалик миришкорларининг тажрибаси суғориладиган майдонлар имкониятларини яққол кўрсатиб турипти. Ивановоликлар бу имкониятлардан янада тўлароқ фойдаланиб, ноз-неъмат ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни муттасил кўпайтириш учун курашяптилар.

Э. ЭРНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ЎРТА ЧИРЧИҚ

ЎРТА ЧИРЧИҚ районн далаларида каноп ўрим-йиғими уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Район меҳнаткашлари ҳосилни қисқа муддатларда тез ва сифатли йиғиштириб олиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Куни кеча район бўйлаб қувончли хушхабар тарқалди. Охунбобоев номли колхоз «кўк олтин» ижодкорлари районда биринчи бўлиб давлатга каноп топшириш планини бажардилар. Шу кунгача мавжуд 700 гектар майдондаги канопзорнинг ҳар гектаридан 190 центнердан жами 13 минг тонна ҳосил йиғиштириб олинди.

Хўжаликнинг Юсуф Султонов, Эркин Каримов, Шукрулла Мамбетов, Турсун Каримов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларида, айниқса, мўл ҳосил етиштирилди. Мазкур бригада лубкорлари ҳар гектар ердан 220 центнердан каноп йиғиштириб олиб, эришилган муваффақиятга катта ҳисса қўшдилар.

Колхоз канопзорларида иш қизғин. Лубкорлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна гектаридан 35 центнердан каноп ҳосили етиштириб беришга аҳд қилдилар.

●

БЎСТОНЛИҚ

БЎСТОНЛИҚ. (Телефон орқали олинди). Эл маъмурчилиги йўлида фидокорона меҳнат қилаётган райондаги Жданов номли колхоз деҳқонлари дастлабки довондан ошишди. Улар давлатга сабзавот сотиш бўйича 1981 йил халқ хўжалик планини районда биринчи бўлиб бажардилар. Шу кунгача шаҳарликлар дастурхонига 8060 тонна ўрнига 8243 тонна сархил сабзавот маҳсулотлари етказиб берилди.

Бу муваффақиятга колхознинг ташаббускор сабзавоткор Сарибой Ибраев, Бегим Нурхизаров, Исроил Убайдуллаев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари катта ҳисса қўшдилар.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларига жавобан зарбдор меҳнат қилаётган колхоз сабзавоткорлари йил охиригача яна 2 минг тонна сабзавот маҳсулотлари йиғиштириб олишга аҳд қилдилар.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчиси Машкура Қодирова ўнинчи беш йиллик планини 2,5 йилда бажариб, юксак ғалабага эришган эди. Ўн биринчи беш йилликда эса донгдор тўқувчи ўтган беш йилликдаги кўрсаткичини такрорлаш билан бирга тежамкорлик борасида ҳам яхши натижаларга эришиш мажбуриятини олган. Айни пайтда у 1982 йилнинг август ойи ҳисобига маҳсулот топширяпти. Суратда: М. Қодирова.

В. Сироткин фотолари.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ҒАЛАБА. Райondаги Свердлов номли колхознинг Турғонбек Исмонқулов бошчилик қилаётган бригадаси заршунослари бу йил ҳар гектар ердан 47 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштиришга аҳд қилишган эди. Коллективнинг Абдураҳмон Тожибоев, Хошим Жўрабоев, Тўрақул Усмонқулов сингари аъзоларининг фидокорона меҳнатлари туфайли далаларда зиммадаги мажбуриятга яраша ҳосил тўпланди.

Ҳозирги кунда пахтакорлар йиғим-теримни қисқа кунларда сифатли ўтказиш учун барча чора тадбирларни кўришмоқда.

Г. УМАРОВ.

* * *

● ОҚҚЎРҒОН. Улуғберди Илашев бир неча йилдирки, Навоий номли колхозда маккажўхоричилик бригадасига бошчилик қилиб келмоқда. Тадбиркор деҳқон етакчилигидаги бу «қаҳрабо дон» ижодкорлари йилдан-йилга ҳосилдорликни ошириб бормоқдалар. Бу йил ҳам анъанага кўра дон учун экилган 100 гектар майдондаги маккажўхорининг ҳар гектаридан 100 центнердан ҳосил уйишди. Бунда механизаторлардан Қуддус Довсуддинов, Исмоил Қосимов, Ҳамди Маҳатовлар жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилдилар.

А. МУСТАФОЕВ.

* * *

● БЕКОБОД. Ойбек номли совхознинг моҳир пахтакори Валлами Тўхтабоев ўтган йили хўжаликнинг энг қолоқ бригадасига ишга ўтган эди. Бригадирнинг тадбиркорлиги, ва деҳқонларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли бу йил бригада далаларида мўл ҳосил етиштирилди.

Бригаданинг Хадрали Холматов, Маманазар Қаюмов, Ҳамдам Абдуқодиров, Қувондиқ Ҳақназаров сингари сувчи ва механизаторлари мўл ҳосил учун курашда олдинги сафда бордилар. Коллектив заршунослари бу йил 60 центнерлик марранн кўзлашмоқда.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ.

ТЕЖАМКОРЛАР ҲИССАСИ

ТОШКЕНТДАГИ 2-пойабзал фабрикаси ишчи-хизматчилари ўртасида тежамкорлик ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. Йил бошида корхонанинг барча цех ва бригадаларида хомашёлардан, электр-энергиясидан рационал фойдаланиш тадбирлари ишлаб чиқилган эди. Бу эса тез орада ўз самарасини берди. Йил бошидан бери август ойига қадар фабрикада 130 минг сўмлик чарм маҳсулотлари тежаб қолинди. Хром чарм маҳсулотларининг ўзидан 1 миллион 160 минг квадрат дециметр иқтисод қилинди.

Ф. Ғуломов бошлиқ 1-цех коллективи тежамкорлик борасида ўтказилаётган социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Цехнинг И. Зарецкий, С. Честков, В. Раҳматова сингари бичиқчилари ҳар сменада қўшимча ўнлаб пойабзал тайёрлаш имконини берадиган чарм маҳсулотларини тежаб, бошқаларга намуна бўлишяпти.

М. АЛИМОВ.

МАЖБУРИЯТ—ОКТЯБРЬ БАЙРАМИГА

ЯНГИЙЎЛ районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ Йўлдош Акромбоев бошлиқ бригадаси деҳқонлари ўзаро мусобақада пешқадамлик қилиб келмоқдалар.

Йил сайин юқори кўрсаткичларга эришаётган бу коллектив ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳам янги марраларни мўлжалламоқда. Ана шу мақсадда эрта баҳорданоқ дала ишлари кучайтирилди. Чигит экиш муддатида тугалланиб бир текис ундирилди. Уста пахтакорлар қийинчиликларни мардона енгиб, гектарларда кўчатларни бутлаб олдилар. Ҳар туп ғўзанинг серҳосил бўлиб ўсиши таъминланмоқда. Культивация, озиқлантириш, суғориш ишлари маромида ўтказилганлиги учун ғўза тупларидаги кўсаклар эрта етилди.

Бригаданинг Нурмуҳаммад Абдураҳмонов, Салим Мамарасулов каби механизаторлари, Тоҳир Ғуломбоев, Тўлқин Турсунбоев, Файзибой Шамсибоев сингари сувчилари дала ишларида кўпчиликка намуна кўрсатмоқдалар.

— Биз республика партия ва ҳукуматининг йиғим-теримга тайёргарликни ўз вақтида ўтказиш тўғрисидаги қарори асосида зарур тадбирларни ишлаб чиқдик,— дейди бригадир.— ҳамма нарса теримга шай қилиб қўйилди.

Дарҳақиқат, бу бригада коллективининг ишидан ўрнак олса арзийди. Механизаторлар, кўп мингкилограммчи теримчилар ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олишди. Хирмон-жойлар, тош-торозулар тахт.

Ғанимат кунларнинг ҳар соатидан, ҳар минутидан унумли фойдаланиб, етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда йиғиб оламиз. Социалистик мажбуриятимизни Улуғ Октябрь байрами кунигача бажарамиз!

Пешқадам коллектив аъзоларининг айни кунлардаги фикри-зикри ана шу мақсадга қаратилган.

А. АКБАРОВ.

Л. И. БРЕЖНЕВ ПЕН СОВАН БИЛАН УЧРАШДИ

9 сентябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида дам олаётган Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Кампучия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Пен Сован билан дўстона учрашди.

Суҳбат чоғида Л. И. Брежнев КПСС билан Совет халқи XXVI съезд белгилаган социал-иқтисодий ривожланиш программасини бажариш соҳасида олиб бораётган ишлар тўғрисида. КПСС ва Совет давлатининг тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган ташқи сиёсий фаолияти ҳақида сўзлаб берди.

Пен Сован Кампучия Халқ Республикаси ташкил этилган кундан буён ўтган икки ярим йил ичида у кишиларнинг турмушини нормаллаштириш, экономикани қайта тиклаш, жамиятнинг социалистик негизларини мустаҳкамлаш ишида каттагина муваффақиятларга эришганлигини айтди. Пекин одамлари ҳукмронлик қилган даврда геноцид фожиасини бошдан кечирган Кампучия халқи даҳшатли ўтмишнинг яна қайтиб келишига йўл қўймасликка астойдил аҳд қилган. Кампучияда содир бўлаётган ўзгаришлар муқаррардир.

Л. И. Брежнев билан Пен Сован ўртоқлар жануби-шарқий Осиёдаги аҳвол масалалари юзасидан ўзаро фикрлашиб олдилар. Бу район Пекин гегемонизми ва Америка империализмининг хатарли ғаламисликлар қилиб, қўпол тазйиқ ўтказиш объекти бўлиб қолди. Пекин билан Вашингтон биргалашиб ҳаракат қилиб Ҳинди-Хитой мамлакатларининг тараққиёт ва социализм йўлидан ривожланиб боришини тўхтатиб қўйишга зўр бериб уринмоқда. АСЕАН ва Ҳинди-Хитой мамлакатлари ўртасидаги муносабатларда кескинликни авж олдиришга уриниб, ишни конфронтация сари олиб бормоқда. Бу истиқболсиз сиёсатдир.

Л. И. Брежнев билан П. Сован Совет Иттифоқи ва Кампучия «Кампучияга доир халқаро конференция» деб аталмиш конференциянинг қарорларини ҳақиқий эмас деб ҳисоблаганлигини таъкидладилар. Бу қарорлар суверен давлатнинг ички ишларига аралашишга уринишдан бошқа бир нарса эмас.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Совет Иттифоқи Вьетнам, Кампучия ва Лаоснинг тинчликсевар ташаббусларини ва жумладан уларнинг Ҳинди-Хитой ҳамда АСЕАН мамлакатлари регионал конференциясини ўтказиш тўғрисидаги таклифини қатъий қўллаб-қувватлашини билдирди. Шу таклифнинг амалга оширилиши шубҳасиз жануби-шарқий Осиёда тинчлик ишига ҳамда вазиятни соғломлаштиришга ёрдам берган бўлур эди.

Совет-Кампучия ҳамкорлигини янада ривожлантиришнинг истиқболли йўналишлари тўғрисида фикрлашиб олинди. Пен Сован турли соҳаларда халқ Кампучиясига берилаётган ҳар томонлама кардошларча ёрдам учун Кампучия халқ революцион партияси Марказий Комитети, КХР ҳукумати ва Кампучия халқи номидан КПСС Марказий Комитетига, Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқига шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга астойдил миннатдорчилик изҳор қилди.

Л. И. Брежнев Кампучия халқ революцион партияси, бутун Кампучия халқининг мамлакатини миллий тиклаш йўлидаги курашда, социалистик жамият негизларини барпо этишда, революция ғалабаларини империализм, гегемонизм ва реакция кирдикорларидан ҳимоя қилишда уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Л. И. Брежнев билан Пен Сованнинг учрашуви дўстона, самимий вазиятда ўтди ва фикрларнинг тўла бирлиги намоён бўлди.

Учрашувда КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг биринчи ўринбосари В. В. Загладин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КХРП Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Пен Симан иштирок этдилар.

(ТАСС).

КЕЧА ШОГИРД, БУГУН УСТОЗ

МОВЛУДА боқимидаги сигирларни кечки соғинга тайёрлаётган пайтда ферма мудири ёнида ёш қиз билан кириб келди.

— Ҳорманг Мовлудахон — деди мудир хушчақчақ оҳангда. — Ишни барвақт бошлаб юборибсиз, ҳалал бермаймизми?

— Келинглар, — Мовлуда ферма мудирига кўз қирини ташлаб, қизчага имо қилди, — янги шогирд бошлаб келдингизми дейман.

— Топдингиз, мана, танишиб қўйинглар, бу қизнинг исми Дилбар, куни кеча охирги имтиҳонларини топшириб, сиздан соғувчилик сирларини ўргангани келди.

Мовлуда қизга синчков назар ташлади. Нозиккина, сочларини иккита қилиб ўриб олган бу қиз бўлажак устозига ишонч билан боқарди. Унинг бу қарашидан фақат Мовлуда опаси билангина ишлагиси келаётганлиги сезиш қийин эмас эди.

Ҳақиқатан ҳам ёш бўлишига қармай, фермада кенг довруғ таратишга улгурган бу моҳир сут соғувчига шогирд бўлишни кўпчилик ёшлар ҳавас қилишади. Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг илғор сут соғувчиси Мовлуда Тиллаеванинг фермага келганига бор-йўғи 2 йил бўлди, холос. Лекин шу қисқа давр ичидаёқ илғорлар қаторига чиқиб олди. Масалан, ўтган йили қарамоғидаги 20 бош сигирнинг ҳар биридан 4200 килограммдан сут соғиб олган бўлса, бу йил 4300 килограммга етказишга аҳд қилган.

— Менинг бу касбни танлашимга фермамизнинг илғор сут соғувчиси Л. Полякова сабабчи бўлган, — дейди М. Тиллаева.— Биз бу ерда экскурсияда бўлганимизда унинг берилиб ишлаши, чаққон ҳаракат қилишини кўриб жуда ҳавасим келарди. Мана, ниҳоят, орзум ҳам ушалди.

Д. ҚОДИРОВА.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ҲАР БИР КОММУНИСТНИНГ ЎЗ ЎРНИ БОР

ПАРТИЯ группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ниҳоясига етмоқда. Қуйи ячейка коммунистлари ҳисобот даврида бажарилган ишларни танқидий кўз билан чуқур таҳлил этиб, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари асосида бундан буён бажарилиши лозим бўлган вазифаларни конкрет белгилаб олмоқдалар.

5 октябрдан эса бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бошланади. Йиғилишларга тайёргарлик кўриш ва уларни намунали ўтказиш юзасидан бошланғич партия ташкилотларида ҳозир қандай чора-тадбирлар кўриляпти? Мухбиримиз шу савол билан қатор партия ташкилотлари секретарларига мурожаат қилди.

Абдуаҳад **АБДУРАҲМОНОВ**

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги бошланғич партия ташкилоти секретари.

ПАРТИЯ ташкилотларида мунтазам ўтиб турган ҳисобот-сайлов йиғилишлари хўжаликни янада ривожлантиришда, оммавий-сиёсий ишлар даражасини ўстиришда, омманинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишда катта роль ўйнайди. Бу йиғилишларда коммунистлар маълум давр ичида бажарилган ишларга якун ясайдилар, эришилган ютуқларга муносиб баҳо берадилар, партиявий ишни янада такомиллаштириш тадбирларини белгилайдилар.

Министрлигимиз бошланғич партия ташкилоти ҳозир навбатдаги ҳисобот-сайлов йиғилишига қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Партбюро ишлаб чиққан план асосида коммунистлар ҳисобот доклади, қарор лойиҳасини тайёрлашга киришдилар.

Ҳисобот докладида коллектив фаолиятининг барча қирралари очиб берилади. Шу боисдан ҳам доклад тайёрловчи комиссия аъзолари соҳаларга бўлинган ҳолда иш кўрмоқдалар.

Партбюро секретарининг ўринбосари А. П. Чуйкова бошлиқ бир группа коммунистлар идеология ишларига оид материалларни тўпламоқдалар. Бюро аъзолари эса ташкилий-партиявий ишлар билан боғлиқ масалаларга эътиборни қаратмоқдалар. Маҳаллий комитетга сайланган коммунистлар ходимларимизнинг меҳнат шароитларини яхшилаш, маданий дам олишларини уюштириш билан боғлиқ ишларни анализ қилмоқдалар. Бу тадбир докладни ҳар томонлама қизиқарли ва таъсирчан бўлишига хизмат қилади.

Партбюро қарори билан коммунистлардан икки киши зиммасига йиғилишга партия аъзоларини ва аъзоликка кандидатларни тўла жалб этиш вазифаси юкланди. Улар ҳозироқ ҳар бир коммунист билан суҳбат ўтказиб, йиғилиш арафасида улар қаерда бўлишини олдиндан аниқламоқдалар. Яна бир группа коммунистларга йиғилиш ўтадиган хонани, бюллетень қутиларини ҳозирлаш, шиор ва плакатлар осиш вазифаси топширилди.

Ҳозир коммунистлардан иборат яна бир махсус группа тузилмоқда. Улар йиғилиш давомида билдирилган таклиф ва мулоҳазаларни ҳисобга оладилар ва умумлаштирадилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилиши ўтадиган кун олдиндан коммунистларга маълум қилинади. Улар бу йиғилишга ҳар томонлама тайёргарлик кўрган ҳолда келадилар, кун тартибига қўйилган масалалар юзасидан муҳокамада актив қатнашадилар, қимматли фикр ва мулоҳазаларини ўртага ташлайдилар. Жонли муҳокама министрлик бошқармалари олдида турган вазифаларни самарали ҳал қилиш имконини беради.

Юрий ВОРОБЬЕВ,

«Цветметэлектропроект» лойиҳалаш институти бошланғич партия ташкилоти секретари.

ИНСТИТУТИМИЗ коллективи бажараётган иш ҳажми йил сайин кенгайиб бормоқда. 1978 йилда лойиҳа ишлари ҳажми 1625 минг сўмликни ташкил этган бўлса, кейинги йилда 2 миллион сўмликдан кўпроқ иш бажардик. Иш кўлами кенгайган сари кадрларга бўлган талабчанлик ҳам ошиб бормоқда. Ҳозирги кунда институтимиздаги 9 та ишлаб чиқариш бўлимидан 5 тасига коммунистлар раҳбарлик қилмоқдалар. Бошланғич партия ташкилоти ўз сафига 38 партия аъзосини бирлаштирган. Улар ҳар соҳада активлик кўрсатмоқдалар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик давомида коммунистлар ташаббускорлиги яна ҳам ошаяпти. Бизда ҳар бир коммунистнинг ўз ўрни бор. Ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик давомида ҳар бир коммунистга конкрет топшириқлар берилган. Уларнинг бир қисми ҳозир ҳисобот докладини тайёрлаш билан банд. Ҳисобот докладида коллектив бажарган ишларга объектив баҳо берилади. Шу боисдан ҳам ҳамма соҳада бажарилган ва эътибордан четда қолган вазифалар тўла ҳисобга олинаяпти.

Танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ёзилган доклад одамларга таъсир қилмай қолмайди. Доклад қизиқарли бўлса, унинг муҳокамаси ҳам қизғин ўтади. Шу боисдан ҳам беш кишилик комиссия бўлимлар фаолиятини синчковлик билан таҳлил қилмоқда.

Ҳисобот докладини муҳокама қилишда коммунистлар активлиги йил сайин ошиб бормоқда. 1978 йилда музокараларда 8 коммунист иштирок этган бўлса, 1979 йилда 10 коммунист ўз фикр ва мулоҳазаларини ўртага ташлади. Партбюро йиғилишларда билдирилаётган танқидий мулоҳазаларни тўла ҳисобга олиб, уларни бажариш чораларини кўраяпти. Бунга кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Ўтган йилнинг охирларида ЕС-1022 маркали машина базасида ҳисоблаш маркази фойдаланишга топширилди. Лекин айрим бўлимларнинг бошлиқлари программаларни жорий этишга негадир эътиборсизлик билан қарадилар. Партия йиғилишида бу масала атрофлича муҳокама қилинди. Ҳисоблаш маркази бошлиғи коммунист В. В. Шупегин мавжуд аҳволни фактлар билан анализ қилиб бергандан сўнг ишда катта ўзгаришлар рўй бера бошлади. Бугунги кунда институт бўйича 23 программа жорий этилган.

Бу галги ҳисобот-сайлов йиғилиши ҳам коммунистларда катта қизиқиш уйғотиши табиий. Бизда олдиндан кўрсатма билан ҳеч ким сўзга чиқмайди, штатли нотиқлар йўқ. Ҳар бир коммунистга КПСС Уставига биноан ўз шахсий фикр-мулоҳазаларини эркин баён этиш имкони берилади. Улар билдирган танқидий мулоҳазалар ҳисобга олиб, умумлаштирилади. Кейинчалик партбюро бу мулоҳазалар қандай бажарилаётганлиги ҳақида коммунистлар олдида ҳисоб беради.

Роза МУРОДОВА,

«Узбекгазстрой» тресги бошланғич партия ташкилоти секретари.

БИЗНИНГ трестимиз магистрал газ қувурлари қуриш ва қишлоқни газлаштириш билан машғулдир. Ҳар йили қурувчиларимиз ўртача 23 миллион сўмлик ҳажмида иш бажармоқдалар. Ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик давомида қурувчиларнинг меҳнат ва сиёсий активлиги янада ошмоқда. Улар йиллик топшириқни барвақт адо этиш ва йиғилишга ёруғ юз билан келиш иштиёқида тўла қувват билан меҳнат қилмоқдалар.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари асосида трест коллективи бажараётган бунёдкорлик ишларининг барчаси ҳисобот докладида ўз ифодасини топади. Махсус комиссия ҳозир ҳисобот докладини тайёрлаяпти. Комиссияга партбюро аъзолари, илғор коммунистлар жалб этилган. Доклад уч асосий қисмдан иборат бўлади. Биринчи қисмда коллективнинг хўжалик-ишлаб чиқариш фаолияти анализ қилинса, иккинчи қисмда идеология соҳасида бажарилган ишлар ифодаланади. Учинчи қисм ташкилий-партиявий ишларга бағишланади.

Докладнинг биринчи қисмини тайёрлаш трест бош инженери В. Ф. Панкратов раҳбарлигидаги бир группа коммунистларга топширилган. Бу қисмда ишлаб чиқариш, капитал қурилиш, техника, меҳнат ва иш ҳақи бўлимлари, марказий дала синов лабораторияси томонидан давлат планлари, социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги, хўжаликнинг молиявий аҳволи, иш сифати, илғор тажриба ва технолгияни жорий этиш масалалари ёритилади.

Идеология масалалари ҳам докладдан кенг ўрин олади. Бу бўлим учун бошланғич партия ташкилоти секретарининг идеология бўйича ўринбосари бошлиқ бир группа коммунистлар масъулдир. Унда сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг аҳволи, омма ўртасида олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишлар таҳлил қилинади. Бошланғич партия ташкилоти секретари бошлиқ группа эса ташкилий-партиявий ишлар бўлими материалларини тайёрлайди.

Докладда бажарилган ишлар таҳлил қилиниши билан бирга асосий эътибор йиллик ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажарилишини таъминлашга қаратилади. Бу йил коллективимиз кенг ҳажмда қурилиш-монтаж ишларини бажармоқда. Айни пайтда мажбуриятга қўшимча равишда Мирзачўл районидаги 10 та 12 квартирали турар-жой биносини ҳам газлаштириб беришга аҳд қилганмиз.

Мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлардан алоҳида сўралади. Йиғилиш танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтишига ишончимиз комил. Ҳозирданоқ кўпгина коммунистлар музокарада қатнашиш истагини билдирмоқдалар. Коммунистлар йиғилишда қанчалик актив иштирок этсалар, туғилаётган проблемаларни ҳал этиш шунча енгил бўлади. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари коллективнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишга, ташкилий-тарбиявий ишларни такомиллаштиришга кўмаклашади.

ЧИРЧИҚ ТИЗМАСИДА ЯНГИ МАРЖОН

ҒАЗАЛКЕНТ ГЭСИНИНГ ИККИНЧИ АГРЕГАТИ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

ПУРВИҚОР тоғлар ўртасида улкан денгиз мавжланади. Бу — Чорвоқ ГЭСининг сув омбори. Бағрига кўп миқдорда оби-ҳаётни жойлаштирган бу сунъий денгизнинг қишда ва баҳорда тўплаган суви билан ўн минглаб гектар экинзорлар суғориляпти. Шу билан бирга сув қуввати билан мамлакатда йирик нурхоналардан бири ҳисобланган — 600 минг киловатт қувватли Чорвоқ ГЭСи ишлаб турибди, халқ хўжалиги учун хизмат қилмоқда. Бу ердан Ўрта Чирчиқ ГЭСлар тизмаси бошланади.

Ўтган ҳафта Ўрта Чирчиқ ГЭСлар тизмасида яна бир маржон вужудга келди — Ғазалкент ГЭСининг иккинчи агрегати юргизилди.

Ғазалкент ГЭСи Чорвоқ ва Хўжакент ГЭСларидан кейин учинчи нурхонадир. Унинг жами учта агрегати бўлиб, ҳар бирининг қуввати — 40 минг киловатт. Биринчи агрегат ўтган йилнинг декабрь ойида фойдаланишга топширилган эди. Гидроқурувчилар суръатга суръат қўшиб меҳнат қилиб, иккинчи агрегатни ҳам муваффақиятли ишга туширишга муяссар бўлдилар. Ғазалкент ГЭСи ўзидан юқорироқдаги Хўжакент ГЭСи билан биргаликда Чорвоқ сув омборидан келаётган оқимни мўътадиллаштиради. Ғазалкент ГЭСининг сув омбори секундига 500 кубометр оби-ҳаёт қабул қила олади. Демак, юқоридаги иккита ГЭСда агрегатларни ҳаракатга келтириш учун сарф бўлган сув ундан кейин бекорга оқиб кетавермайди: Ғазалкент омборида тўпланиб, яқин атрофдаги колхоз ва совхозларнинг экинзорларини яшнатишга, уларга зарур бўлган пайтда сув етказиб беришга хизмат қилади.

Ғазалкент ГЭСининг иккинчи агрегатини ишга туширишда бош пудратчи бўлган «Узбекгидроэнергострой» тресги, ёрдамчи пудратчилар — «Спецэнергомонтаж», «Гидроэнергомонтаж» ва 9-монтаж участкаси бунёдкорлари фидокорона меҳнат қилишди. Зарбдор объектда социалистик мусобақа кенг қулоч ёйдирилди. Ғолиблар ой сайин аниқланиб, моддий ва маънавий рағбатлантириб борилди. Буларнинг ҳаммаси иш самарадорлигини оширишга олиб келди. Агрегат қурилишида Э. Йўлдошев, В. Бурцев, В. Буравлев, С. Колтунов ва бошқа ўнлаб монтажчи-қурувчилар зиммадаги топшириқларни мунтазам ошириб бажариб, мусобақа ғолиблари сафида боришди.

Ҳозир қурилишда иш жадал давом этяпти. Ғазалкент ГЭСининг охирги учинчи агрегатини ҳам муддатидан илгари қуриб битказиш учун меҳнат беллашуви авж олдирилмоқда.

Х. АЛИМОВ.

Суратларда: (юқорида) бригада бошлиғи Қобил Сирлибоев (ўнгдан), қурувчилар Собир Остонов ҳамда Мусабек Тошметовлар; нурхонанинг навбатчи инженери Умрбой Мавлонов (пастда) аппаратларни назорат қилмоқда. Улар Ғазалкент ГЭСи қурилишида жонбозлик кўрсатиб, социалистик мусобақа ғолиблари сафида боришяпти.

В. Сироткин фотолари.

Эрмат Нишонов 15 йилдан бери Олмалиқ мис эритиш заводида баракали меҳнат қилиб келмоқда. Тажрибали мис эритувчи ўзининг бой тажрибасини ёшларга ўргатиб, уларнинг тез орада илғорлар сафидан ўрин олишларида яқиндан ёрдам кўрсатяпти. Унинг фарзанди Жумақул Нишонов корхонага келганига бир йилдан ошди. Бугунги кунда у ҳам социалистик мусобақа пешқадамларига тенглашиб меҳнат қилмоқда. Унинг тез орада ўз касбини пухта эгаллашида ҳам кекса мураббийнинг ёрдами катта бўлди. Суратда: (чапдан) Жумақул ва Эрмат Нишоновлар.

В. Сироткин фотоси.

ЗЛОБИН МЕТОДИ АСОСИДА

АНГРЕН. Шаҳардаги кўпгина объектларни бунёд этишга «Узбекгидроэнергострой» трестининг разрез-қурилиш бошқармаси қурувчилари салмоқли ҳисса қўшиб келишмоқда. Бошқармада прогрессив иш усулларини жорий этиш, материал ва хомашёдан тежаб-тергаб фойдаланиш, иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан самарали фойдаланишни яхши йўлга қўйиш туфайли меҳнат унумдорлиги тобора ортиб боряпти. Шу йилнинг ўтган етти ойида бу борада кўрсаткич 106,7 процентга етказиб бажарилди. Бу, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 116,2 процентни ташкил этади.

Пешқадам бунёдкорлар ўтган давр ичида 2 миллион 802 минг сўмлик ўрнига 2 миллион 839 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажардилар.

Йирик қурилиш объектларидан бири бўлган канал қурилишида монолит бетон ўрнига йиғма конструкциялар ишлатиш ва бошқа янгиликлар муваффақиятлар омили бўляпти. Шунингдек, коллективдаги бригадаларнинг ярми Николай Злобиннинг бригада пудрати усулида ишлаяпти.

О. ҲАБИБОВ.

МУСОБАҚА САМАРАСИ

ҒАЗАЛКЕНТ тошга ишлов бериш комбинатининг ишчи-хизматчилари съездлар йилида юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Комбинат тоштарошлари биринчи ярим йилликда пландаги 4303 минг сўмлик ўрнига 4385 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдилар.

Комбинатда социалистик мусобақанинг прогрессив методлари асосида иш юритилиши янада юксак самара бермоқда. Иккинчи кварталда корхона коллективи яхши натижаларга эришди. Ишлаб чиқариш унумдорлигини оширишдаги ҳамда маҳсулот сифатини яхшилашдаги юқори кўрсаткичлари учун комбинат Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби деб топилди. Бугунги кунда эса илғор коллектив қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ниятида мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, баракали меҳнат қилмоқда.

А. ИБРОҲИМОВ.

УВОЛИГА ҚОЛМАЙЛИК

НОННИ УЛУҒЛАНГ!

УЛУҒ ВАТАН урушида қатнашган қуролдошлар тез-тез учрашиб турамиз. Ҳар бир учрашув жуда илиқ, самимий хушчақчақлик билан ўтади. Баъзи ҳолларда ярим кеча бўлиб қолганини сезмай қоламиз. Бунга таажжубланмаса ҳам бўлади. Чунки, ҳар биримизнинг гувоҳлигимизда рўй берган, эслашга арзигулик воқеалар, ҳодисалар жуда кўп.

Лекин, сўнгги пайтларда суҳбатимиз кўпроқ бир мавзуга — нонни эъзозлаш масаласига келиб тақаладиган бўлиб қолди. Бунинг ажабланарли жойи йўқ. Бугунги кунда бутун совет халқи бебаҳо бойлигимиз бекорга исроф қилинмаслиги йўлида актив курашга отланди. Деҳқон қалб қўри билан етиштирилган олтин бошоқ, комбайнчининг уйқусиз тунларида ўрилган буғдой, тегирмончининг пешона тери, нонвойларнинг машаққатли меҳнатидан сўнг дунёга келган нон нечун айрим кишилар томонидан таҳқирланмоқда. Бу кўнгилсиз воқеаларга чек қўйиш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Тенги йўқ, муқаддас рисқи-рўзимизни эъзозлаш масаласига жиддий киришилганлиги — биз уруш ветеранларини тўлқинлантириб юборди. Зотан, машъум урушнинг қирғинбарот кунларида бир бурда нон қанчалик азиз бўлганлигини ёдимиздан чиқарганимизча йўқ. Биз у кунларни ҳеч қачон унутмаймиз. Уруш воқеалари хотирамизга асрий тамғасини босган десак муболаға бўлмайди.

Лекин, ёш авлод ҳам келажакни яратиш учун ўтмишга доимо назар ташлаб туриши керак. Чунки, бугун кечадан, эрта эса бугундан бошланади. Афсуски, нонни кўзимизга суртиб унга сажда қилган кунларимизни ёддан чиқарган кишилар ҳам йўқ эмас. Фикримни асослаш учун узоққа бормайман: молхона охирида уюлиб ётган нон, тўйдан кейин тоғоралаб сувга ағдарилаётган бурдалар, чиқинди ташийдиган машиналар ортидаги қопланган нонлар... Турмушимизда деярли ҳар куни учрайди бундай кўнгилсизликлар. Кўпинча худди одатдаги икир-чикирлардек бефарқ қараймиз. «Суви қочгандирда, шунга ҳам ота гўри қозихонами? Ана — патир 9 тийин, булка нон 16 тийин магазинда турибди. Олинади қўяди-да» дейдиганлар ҳам топилади.

Лекин, аслида деҳқон, комбайнчи, тегирмончи, нонвой, сотувчи қўлидан ўтиб бизга етиб келган нон давлатимиз учун анча қимматга тушишини ўйлаб қўйсак ёмон бўлмасди.

Ўтган ярим аср мобайнида кундалик эҳтиёжимиз учун зарур бўлган ноннинг баҳоси сира оширилмади. Бу аввало партия ва ҳукуматимизнинг халқ турмуш фаровонлигини янада яхшилаш йўлида кўрсатаётган ғамхўрлиги намунасидир. Шундай экан бу ғамхўрликка муносиб жавоб берайлик. Нонни исроф қилишга йўл қўймайлик. Бу иш ҳар биримизнинг қўлимизда эканлигини унутмаслигимиз керак.

Август ойининг охирида кенжа ўғлимнинг никоҳ тўйини нишонладик. Ўзбек анъаналарига кўра тўй кечаси ноз-неъматларга тўкин дастурхон ясадик. Ичимликлар меъёрида тортилди. Маҳалла комиссияси билан маслаҳатлашиб, дастурхонга ора-чора иссиқ нон қўйиб турилди. Ахир турли хил ширинликлар, торт, қатламалар бўла туриб яна нонни уюб ташлашдан нима фойда? Ҳисоблаб чиқсак одатдаги тўйлардагига нисбатан 300 дона кам нон сарф қилибмиз. 300 дона патирга камроқ сарф-харажат қилганимдан эмас, очиғи, 300 дона патир молга ем бўлмаганидан, сувга оқизилмаганидан хурсанд бўлдим. Тўй тарқагач қуролдош дўстларимдан бири келиб «Баракалла, нон туфайли эркак бошинг эгилиб, кўзинг намиққан дамларни унутмабсан» деб қолди. Шу топда беихтиёр бир воқеа хотирамдан ўта бошлади.

...Ленинград блокадасида революция бешиги сифатида ҳаммамизга азиз бўлган қаҳрамон шаҳарни душман ҳужумидан ҳимоя қилардик. Баъзи кунлари жангчиларимиз навбат билан шаҳар ичкарисида осойишталикни сақлаш ниятида соқчилик қилишарди. Ана шундай кунлардан бирида снаряд ўпириб кетган чуқурдан кимдир чиқиб биздан қоча бошлади. Қоронғида нима бўлаётганлигини англаш қийин эди. Ўша томонга югурдик. Катта ариқ ёқасига келганимизда 5—6 ёшли боланиманидир қўлтиқлаб биздан қочаётганини кўрдим. Ҳафсаламиз пир бўлиб қадамимизни секинлаштирганимизда у ердан яримта ғиштни олдида, бизга ўқталиб, қўлтиғидаги тугунни очди: бутун булка нон экан. Ҳайрон бўлиб тўхтадик. У эса ўнг қўли билан ғиштни кўтарганича, бизга қараб шошилиб нонни ейишга киришди. Шу топда у оёғи остида бомба портлашидан кўра кўпроқ биз унга яқинлашиб қўлидан нонини олиб қўйишимиздан хавотир оларди. Беш минут ҳам ўтмай 5—6 ёшли нимжон бола бутун булкани еб қўйди. Шундан кейингина қўлидаги ғиштни ерга ташлади-да мажолсизланиб ерга ўтирди. Унинг кўзига тик қарай олмадик. Нимагалигини ўзим ҳам билмайман, кўзим беихтиёр ёшланиб кетди...

Бу ўтмиш, бу ўтган замон, албатта. Совет ҳукумати ташкил этилганига 60 йилдан ошиб кетди. Шундай экан, халқимиз маъмур ҳаёт кечиришга тўла ҳақли, албатта. Шундай бўляпти ҳам. Аммо бу — маъмурчиликда исрофгарчилик қилиш ҳам мумкин экан деган гап эмас. Ўтмишни, кечаги кунимизни унутишга ҳаққимиз йўқ. Бугунги дастурхонларимиздаги патир ҳам, қачонлардир бир бурдасига зор бўлган нонимиз ҳаммаси бир. Шундай экан бугунги моддий мўл-кўлчилик, маъмурчилик кунларида ҳам нонни ҳамиша эъзозлайлик. Уни увол қилмайлик!

Ж. АШУРХЎЖАЕВ,

Улуғ Ватан уруши ветерани, «Қизил юлдуз» ордени кавалери.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ОФТОБ ФОТОАППАРАТИ

ТОКИО. Японияда ишлаб чиқарилган ихчам фотокамера механизмларини қуёш энергияси ҳаракатга келтиради. Фотоаппаратнинг устида ўрнатилган фотоэлементлар унга тушувчи қуёш нурини электр энергиясига айлантириб беради ва бу энергия электромагнит затворини ишга солади. Уй ичида ва ҳаво булут бўлганида сурат олиш учун аппаратнинг фотоэлементлар билан зарядланадиган аккумулятор батареяси бор.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ГЕН ИНЖЕНЕРИЯСИ

НЬЮ-ЙОРК. АҚШда бир ўсимлик генини бошқа ўсимлик хужайрасига кўчириб ўтказиш методи ишлаб чиқилди. Бу метод экинларни яхшилаш, уларнинг озуқа қиммати ва касалликларга бардош беришини юксалтириш имкониятларини яратади. Жумладан, олимлар ловия уруғи генини кунгабоқар хужайрасига ўтказишга муваффақ бўлиб, «ловия-кунгабоқар» экини тўқимасини ҳосил қилдилар. Америкалик олимлар ген инженерияси методлари билан чорвада бўладиган оқсил касаллигига қарши курашда ишлатиладиган самарали вакцина яратишга ҳам муваффақ бўлдилар.

«БЕШИНЧИ АВЛОД» КОМПЬЮТЕРЛАРИ

ТОКИО. Японияда бешинчи авлод компьютерларини яратиш ўн йиллик плани ишлаб чиқилмоқда. Бундай компьютерларда «ақл» бўлади, ишлатилиши содда ва одам овози билан берилувчи командаларни бажаради.

«ГАПИРАДИГАН» КОМПЬЮТЕР

НЬЮ-ЙОРК. Ҳисоб натижаларини дисплей ёрдамидагина эмас, шу билан бирга нутқ ҳолида берувчи компьютер АҚШда ясалди. Унда нутқ синтезатори бўлиб, иш луғатига 31 та сўз киритилган.

Англияда қўриқловчи сигнализация қурилмалари учун нутқ синтезатори ишлаб чиқилган бўлиб, ёнғин чиққанлиги, қўриқланаётган объектга бегона оёқ оралаганлиги тўғрисида одам овози билан сигнал беради ва бошқа ишорат сигналларини ҳам чиқаради.

(ТАСС).

УНУМДОРЛИК ОШМОҚДА

ОБЛАСТИМИЗНИНГ пешқадам қурилиш ташкилотларидан ҳисобланган 160-қурилиш тресги коллективи ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида зиммага олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажармоқда. Барча бўлинмалар бинокорлари кун сайин суръатга суръат қўшиб ишламоқдалар. Қурилиш объектларини тез, соз ва сифатли қуриш учун социалистик мусобақани тобора авж олдиришяпти. Шунинг учун ҳам коллектив фаолияти натижалари баракали бўлмоқда. Давлат планлари зиёдаси билан адо этиляпти.

Пешқадам трест бинокорлари шу йилнинг ўтган ойларида катта меҳнат ғалабасини қўлга киритишди. Илғор иш усулларини, айниқса, бригада пудратини кенг қўлланиш, мавжуд бинокорлик машина-механизмларидан, иш вақтидан оқилона фойдаланиш муваффақиятлар гарови бўлмоқда.

Аҳил ва иноқ коллектив ўтган саккиз ойлик давлат планини анча зиёдаси билан бажарди. Етти ой мобайнида эса товар қурилиш маҳсулоти умумий ҳажми бўйича топшириқ 140 процентни ташкил этди. Салкам 10 миллион сўмлик қурилиш объектлари фойдаланишга топширилди.

Пудрат ишлари ҳажми плани ҳам муваффақиятли бажарилмоқда. Шу давр мобайнида 16 миллион 214 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди, бу муҳим соҳа бўйича топшириқ 103 процент қилиб адо этилди. Трестда меҳнат унумдорлиги ҳам кўнгилдагидек бўляпти. Ўтган ойларда ҳар бир ишловчи ҳисобига адо этилган қурилиш монтаж ишлари ҳажми нормада белгилангани нисбатан 2,7 процент ортиқ бўлди. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан салкам тўққиз процент ортди.

Меҳнатсевар бунёдкорлар шу кунларда янада зўр ғайрат-шижоат билан ишламоқдалар. Ишга тушириладиган барча объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш учун қурилиш майдонларида жавлон уришяпти. Уларнинг бундай фидокорона меҳнатлари келгуси ютуқлар гаровидир.

М. МАҲМУДОВ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ БИР КУНИ

ЖДАНОВ. (Донецк области), «Азовсталь» заводи металлурглари дастурхонига етказиб берилаётган ҳар беш тонна янги гўштнинг бир тоннаси корхонанинг ёрдамчи хўжалигида етиштирилмоқда. Бу ерда иккита механизациялашган ферма бўлиб, мингта чўчқа боқилмоқда ва улар озиқ-овқат чиқиндилари билан парвариш қилинмоқда. Чўчқалар бир кеча-кундузда салкам 500 граммдан семирмоқда.

●

ОЛМАОТА. Дон ва уни қайта ишлаш маҳсулотлари бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтининг Қозоғистон филиали мутахассислари яратган янги «МОК-1» прибори буғдой дони сифатини аниқ белгилаш имконини беради. Целиноград, Тўрғай ва Кустанай областларининг 150 га яқин дон қабул қилиш корхонасига шундай приборлар етказиб берилди. Янгилик ҳозирги вақтда элеваторларга етказиб берилаётган ҳосил сифатини аниқлашни уч баравар тезлаштирди.

●

УЛЬЯНОВСК. Шаҳардаги автомобиль заводида халқ китоб магазини очилди. Область китобсеварлар жамиятининг уч мингдан ортиқ аъзоси меҳнат қилаётган корхонада халқ китоб магазини ишида қатнашиш истагини билдирган кишилар кўпгина топилди. Жамоатчилик асосида ишловчи китоб тарқатувчилар ҳафтада икки марта китобларни бевосита цехларнинг ўзига олиб келадилар. Тушки танаффус вақтида қизил бурчакларда одамлар гавжум бўлади, улар янги китобларни бажонидил харид қиладилар. Шаҳардаги заводларда, қурилишлар ва ўқув юртларида ўнлаб халқ китоб магазинлари ва жамоатчилик асосида ишловчи китоб дўконлари бор. Китоб тарқатувчилар «Ҳар бир хонадонда Ленин китоби бўлсин» деган шиор остида иш олиб бормоқдалар. Яқинда ўтказилган сиёсий китобларни тарғиб қилиш ойлиги давомида 50 мингдан ортиқ Ленин асарлари тарқатилди.

(ТАСС).

ХОМАШЁ СИФАТИ ВА ДАРОМАД

ПОЙТАХТ области хўжаликларида каноп ўриш ва давлатга топшириш қизғин паллага кирди. Бу йил 18 минг 425 гектар майдонда канон ҳосили етиштирган область лубкорлари давлатга камида 320 минг тонна сифатли хомашё сотиш учун астойдил курашмоқдалар. Барча куч ва имкониятлар пахта йиғим-терими оммавий бошлангунга қадар ҳамма майдонлардаги канон ҳосилини тез ва нобуд қилмай ўриб олиб, қабул пунктларига етказиб беришга қаратилган.

Каноп етиштирувчи хўжаликлар ва луб заводлари раҳбарлари, мутахассислари олдида муҳим ва шарафли вазифалар турипти. Лубкорлар ҳосилни қисқа ва қулай муддатларда ўриб, хомашёни юқори сортларга топширишлари, луб заводлари ходимлари эса хўжаликлардан келтирилаётган маҳсулотни бетўхтов қабул қилиб олишлари лозим. Ҳар икки ҳолда ҳам хомашёнинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор берилиши зарур.

Бу борада ўтган хўжалик йили сабоқларидан тўғри хулоса чиқариб олиш, илғорлар тажрибасини кенг қўллаш ва йўл қўйилган камчиликларнинг такрорланмаслигига эришиш муҳимдир. Ўтган мавсум тажрибаси шуни кўрсатдики, қайси хўжаликда канон ўримига аввалдан пухта ҳозирлик кўрилиб, бу иш уюшқоқлик билан олиб борилса, шу хўжаликда ҳосилдорлик ҳам юқори бўлади ва давлатга фақат юқори сортли хомашё топширилиб, мўмай даромад олинади.

Ғалаба районидаги Ленин номли колхозда ўрим технологиясига тўла амал қилинганлиги туфайли хомашё сифати юқори бўлиб, унинг бир тоннаси давлатга 184 сўмдан сотилди. Шу райондаги «Коммунизм» совхозида эса канон ўрим-йиғимида пала-партишликка, эътиборсизликка йўл қўйилганлиги оқибатида бир тонна хомашёнинг нархи 137 сўмга тўғри келди, холос. Шунингдек, Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли, Коммунистик районидаги Свердлов номли колхозларда ҳам бир тонна канон 147—159 сўмдан сотилди.

КАНОП ҲОСИЛИНИ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ЎРИБ-ЙИҒИБ ОЛАЙЛИК

Ўрим технологиясига қатъий риоя қилинаётган айрим хўжаликларда ҳар йили ҳосилнинг асосий қисми фақат биринчи сортга сотилиб, катта даромад олинмоқда. Масалан, Ғалаба районидаги Ленин номли колхоз лубкорлари ўтган йили етиштирилган канон ҳосилининг ҳаммасини биринчи сортга топширишга муваффақ бўлдилар. Шу райондаги Энгельс номли, «Заря коммунизма» ва «Ленинград» колхозларида, Коммунистик районидаги «Политотдел» ва «Ленинский путь» колхозларида, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли ва «Ленин йўли» колхозларида, Бўстонлиқ районидаги «Қизилту» колхозида биринчи сортга сотилган канон 93—98 процентни ташкил этди. Бу хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари хомашёнинг сифати асосий даромад манбаи эканлигини яхши биладилар ва ҳар мавсумда канон ўримининг қисқа муддатларда уюшқоқлик билан ўтишини таъминлайдилар.

Афсуски, областнинг айрим хўжаликларида кўп қийинчилик ва машаққатлар билан ҳосил етиштириладию, аммо уни қулай муддатларда тез ва сифатли ўриб олишда масъулиятсизлик қилиб, колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг ёз бўйи қилган меҳнатларини йўққа чиқарадилар. Масалан, Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхозда жами канон ҳосилининг фақат 21 процентигина биринчи сортга топширилганлигини қандай баҳолаш мумкин? Коммунистик районидаги Свердлов номли, Бўстонлиқ районидаги «Ленинград», Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли ва Свердлов номли, Янгийўл районидаги Ленин номли колхозларда ҳам етиштирилган умумий ҳосилнинг 52—67 процентигина биринчи сортга сотилди холос.

Бу йил ана шундай аҳволнинг рўй бермаслиги учун канонни ўриш ва хомашёни қуритиш технологиясига қатъий амал қилиш лозим бўлади. Бунинг учун, аввало, ҳар бир майдондаги канон экинини ўримдан бир ҳафта — ўн кун илгари, албатта, суғорилиши керак. Шунда унинг пояси ўзагидан тез ва тоза ажрайди. ЛО ва ЛС агрегатларининг ишчи механизмлари белгиланган технологияга мувофиқ созланиши зарур. Агрегатдан чиққан канон пояси ўзагидан тўла тозаланиб, бир хил қалинликда ёйиб, қуритилиши керак.

Бироқ, айрим хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари ишни тезлаштириш баҳонаси билан ўрим олдидан канонни суғормайдилар. ЛО ва ЛС агрегатлари ишчи органлари орасини нормадан ортиқ кенгайтириб, ҳаддан ташқари кўп канон поясини тиқиштирадилар. Оқибатда канон пўстлоғи ўзагидан тоза ажралмайди. Бунинг устига агрегатдан чиққан поя даста ҳолида бир ерга ташлаб кетилаверади. Текис қуриши учун ёйиб қўйилмайди ва ўз вақтида ағдариб турилмайди. Ўрта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхозининг 1-, К. Маркс номли колхознинг 9- ва 10-бригадаларида, Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг 7-, Коммунистик районидаги «Правда» колхозининг 1-, 4-, ва 26-бригадаларида ана шундай пала-партишликка йўл қўйилмоқда.

Пахта йиғим-теримига саноқли кунлар қолди. Вақт ғанимат. Канон ўримини бутун чоралар билан тезлаштиришдан ташқари хомашёнинг сифатли бўлишини таъминлаш учун мавжуд резерв ва имкониятларни тўла ишга солиб, 1981 йилда 320 минг тонна канон етиштириш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш ҳар бир хўжалик коллективининг шарафли бурчидир.

Н. ЖАВҲАРОВ,
Ғ. ВАЛИЕВ,
область қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ва сифати бўйича давлат инспекторлари.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

АФҒОНИСТОН ИШЛАРИГА АРАЛАШУВ

САН-ФРАНЦИСКО, 9 сентябрь. (ТАСС). АҚШнинг Марказий Разведка Бошқармаси, деб ёзади Американинг «Инкуайри» журнали, Афғонистонда Вьетнамдаги урушдан кейин энг катта маҳфий операциясини амалга оширмоқда. Афғон аксилинқилобига юз миллион долларлик қурол яроғлар беришни кўзда тутувчи ана шу операцияни амалга ошириш ҳақиқий миқёсларда бўлмаса ҳам бу операция 1980 йилнинг январида бошлангандан кейин бир неча кун ўтгач, маълум бўлиб қолди. Шу тариқа, деб таъкидлайди журнал, Марказий Разведка Бошқармасининг Афғонистондаги ҳукуматга қарши кучларга ёрдам бериши Совет Иттифоқининг чекланган ҳарбий қисмлари Афғонистонга киришидан олдин бошланган эди.

Афғонистон ишларига аралашиш, деб таъкидлайди «Инкуайри» журнали, ҳокимият тепасига Рейган келганидан кейин янада кўпроқ даражада кучайди. Журнал далил сифатида афғонлик шайкалардан бирининг сўзларини келтирди. Бу газанда: «ҳозир биз энг яхши, энг мукаммал қурол-яроғ, жумладан танкка қарши ва вертолетга қарши қуроллар оляпмиз», деди мамнуният билан.

Америка журнали Афғонистон теварагида вужудга келган аҳволни сиёсий жиҳатдан бартараф этиш истиқболларига тўхталиб, ғарб мамлакатлари илгари сураётган таклифларни ғоят нореал — деб уқтиради. Бу таклифлар ана шу жарёндан демократик Афғонистоннинг қонуний ҳукуматини чиқариб ташлашга қаратилгандир.

МУСТАҲКАМ ВА БУЗИЛМАС ТИНЧЛИК МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Вьетнам Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Ле Зуаннинг Кремлдаги зиёфатда сўзлаган нутқлари, Совет-Вьетнам музокараларининг якунлари бутун дунёда кенг миқёсда шарҳланмоқда.

Л. И. Брежнев яқинда бўлиб ўтган Қрим учрашувлари каби ўртоқ Ле Зуан билан музокаралар ҳам: тинчлик, ҳамма учун тинчлик, мустаҳкам, одилона ва бузилмас тинчлик-ташқи сиёсатдаги муштарак мезонимиз эканидан яққол далолат беришини айтди, деб уқтиради **Ханой радиосининг** шарҳчиси.

Чехословакиядаги газеталар нутқларнинг баёнини: «Тинчлик ҳамманинг мақсади бўлиб қолиши керак. Тўла якдиллик. Вашингтон билан Пекиннинг сиёсати вазиятни чигаллаштирмоқда, «Осиё хавф-хатарсиз бўлсин» деган сарлавҳалар остида босиб чиқарди. «Мустаҳкам тинчлик —СССР ташқи сиёсатининг ўзгармас мақсадидир», деб таъкидлайди Польшадаги **«Трибуна люду»** газетаси ПБИП Марказий Комитетининг органи Л. И. Брежневнинг Совет Иттифоқи ҳеч қачон ҳарбий устунликка интилгани йўқ ва интилмайди ҳам, бу хусусда ўз мамлакати ва ўз иттифоқчиларининг хавфсизлигини ҳимоя қилиш манфаатлари талаб қилганидан нарига ўтмоқчи эмас, деган сўзларини бўрттириб кўрсатади.

«Нью-Йорк таймс» газетаси Совет Иттифоқи қурол-яроғларнинг янги, тағин ҳам даҳшатли турларини яратишдан воз кечишга доимо даъват қилиб келаётганини таъкидлаб, Л. И. Брежневнинг Кремлдаги зиёфатда айтган қуйидаги сўзларини келтиради: «Биз АҚШ ва НАТОда қатнашувчи бошқа давлатларнинг аслаҳахоналарида бундай қурол пайдо бўлишига бефарқ қараб турмаймиз. Агар шу қурол пайдо бўладиган бўлса, Совет Қуролли кучлари уни даф қила оладиган қуролга эга бўлади».

Лондондаги **«Таймс»** газетасининг фикрича, Совет раҳбарининг бу гапи, жумладан, Вашингтоннинг нейтрон бомба ишлаб чиқаришга киришиш тўғрисидаги қарорини назарда тутади.

Л. И. Брежнев, дейилади Ғарбий Германиядаги **«Кельнер штадт-анцайгер»** газетасининг шарҳида. Совет Иттифоқи Ғарбдан ҳарбий устунликка интилмайди, балки аксинча қурол-яроғларнинг янги, янада даҳшатли турлари яратилишини тўхтатишни таклиф қилмоқда. Аммо у АҚШ ва НАТОда қатнашувчи бошқа давлатларнинг аслаҳахоналарида бундай қурол пайдо бўлишига СССР бефарқ қарамаслигини уқтириб ўтди.

(ТАСС).

УЛАР КИМЛАРНИНГ ВАКИЛЛАРИ?

ВАРШАВА, 8 сентябрь. (ТАСС). Гданьскда «Бирдамлик» съезди очилди. Шу касаба союз бирлашмасининг Польшадаги иқтисодий ва сиёсий турмушни издан чиқариш йўлидан қайсарлик билан бораётган ўнг раҳбарлари биз «Польша ишчилар синфининг манфаатларини кўзлаб» иш тутмоқдамиз, деб риёкорлик қилмоқдалар. Хўш, ишчилар номидан гапирмоқ учун Гданьскка кимлар йиғилди? Чет эллик журналистлар касаба союз бирлашмасининг раҳбар доираларидан олган маълумотларга кўра, съезд делегатларининг 89 проценти «бирдамлик» аппарати штатидаги ходимлардир. Кос-Кор контрреволюцион гуруҳлар 120, «мустақил Польша конфедерацияси» эса 70 «тарафдорга» эга. Съезд матбуот марказининг раҳбари М. Подгурчик мухбирларнинг шу саволига жавоб қайтариб, ишчилар озчилик бўлиб қолганлигини айтди. Аниқ қилиб айтадиган бўлсак, делегатлар орасида ишчилар 25 процентдан ҳам камроқдир.

Делегатларнинг состави доклад ва нутқларнинг асосий йўналишини, Гданьск съездининг Халқ Польшасидаги социалистик негизларни қоралаш, ПБИПга, ҳукуматга, ҳокимиятнинг сайлаб қўйиладиган органларига ҳуружлар мамлакатнинг урушдан кейинги даврда эришган ютуқларини қоралаш йўлидаги уринишлардан иборат умумий вазиятини акс эттиради. Аввал бўлганидек касаба союз бирлашмаси ҳеч қандай амалий программани олға сурмаяпти, мамлакат дуч келаётган мураккаб проблемаларни ҳал этишга «Бирдамлик»нинг сўзда эмас, балки амалда қўшадиган ҳиссаси нимадан иборат бўлиши мумкинлигини белгилаб бермаяпти.

Шу билан бирга давлатга нисбатан тобора янги-янги талаблар, шу жумладан моддий талаблар масъулиятсизлик билан таърифлаб берилмоқдаки, уларни қондириш учун ресурс ва шарт-шароитлар йўқлиги ҳаммага тушунарли. Афтидан, мушкул аҳволни вужудга келтириш съезд корчалонларини жуда қониқтирса керак, чунки улар Польшада сиёсий ҳокимиятни босиб олиш мақсадини кўзламоқдалар ва меҳнаткашларнинг социалистик халқ давлатига бўлган ишончига путур етказишни истайдилар.

ЭРОН ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ РАДДИЯСИ

ТЕҲРОН, 8 сентябрь. (ТАСС). Эрон Ташқи ишлар министрлиги бугун Америка ЮПИ информация агентлигининг хабарини рад этди. Ана шу хабарда Эрон Ислом Республикасининг бош прокурори Раббани-Амлаши президент Ражаи билан Бош министр Бахонарни дафн этиш маросимида сўзлаган нутқининг мазмуни қўпол равишда бузиб кўрсатилган.

Жумладан, унинг «Америкапараст аксилинқилобчи гуруҳларга нисбатан зўр қатъият кўрсатиш керак» деган даъватини ЮПИ агентлиги мутлақо эътиборсиз қолдириб, бунинг ўрнига Банисадр четлаштирилганидан кейин мамлакатда 4 минг киши қамоққа олинди ва гўё Раббани-Амлаши улар устидан суд ўтказишни тезлаштириш тўғрисида Ислом трибуналларига буйруқ берди, деб даъво қилди.

Бу — Ғарбнинг оммавий ахборот воситалари, вакиллари Эрон раҳбарларининг нутқлари ва баёнотларининг моҳиятини бузиб кўрсатаётган, Эронда содир бўлаётган воқеаларнинг асл мазмунини бузиб талқин этувчи ғаразли ахборотларни босиб чиқараётгани асло биринчи воқеа эмас. Айни шундай айблар натижасида Теҳронда Америка барча информация агентликларининг бюролари ёпиб қўйилган эди.

ПЕКИННИНГ ГЕГЕМОНЧИЛИК ТАЪМАГИРЛИГИ

ДЕҲЛИ, 9 сентябрь. (ТАСС). Хитой раҳбарларининг гегемончилик таъмагирлиги жануби-шарқий Осиёдаги вазиятни соғломлаштиришга, аҳоли зич яшайдиган шу районни тинчлик зонасига айлантиришга тўсқинлик қилмоқда, деб ёзади «Пэтриот» газетаси. Хитой Вашингтоннинг маъқуллаши билан Вьетнам, Лаос ва Кампучиядаги тинч қурилиш жараёнини барбод қилишга уринмоқда.

Пекиннинг Вьетнам ва Лаос чегарасидаги тўхтовсиз давом этаётган қуролли иғвогарликларидан, унинг жанубий-шарқий Осиё давлатлари иттифоқи (АСЕАН)га аъзо бўлган мамлакатларни Ҳинди-Хитой давлатларига гиж-гижлаш учун зўр бериб қилаётган уринишларидан Ҳиндистон жамоатчилиги ғазабга келмоқда, деб уқтиради газета.

«Пэтриот» газетаси бошқа кўпгина мамлакатлар билан бирга Ҳиндистон ҳам «Кампучияга бағишланган халқаро конференция» деб аталган йиғинда қатнашмаганлиги хусусида мамнуният билан ёзади. Шу йиғин қатнашчилари жафокаш Кампучия халқининг тақдирига мутлақо бефарқ эканликлари жуда равшан. Хитой, Қўшма Штатлар ва уларнинг малайлари Кампучияда қирғин режимини қайтадан тиклашга, бу мамлакатни турли авантюралар қилиш ҳамда Вьетнам ва Лаоснинг ички ишларига қўпол аралашиш учун бир майдонга айлантиришга интилмоқдалар, бироқ, уларнинг макрли режалари асло рўёбга чиқмайди — Ҳинди-Хитой давлатларининг тинчликсевар ташқи сиёсати халқаро майдонда тобора кучли равишда қўллаб-қувватланмоқда, деб уқтиради «Пэтриот» газетаси.

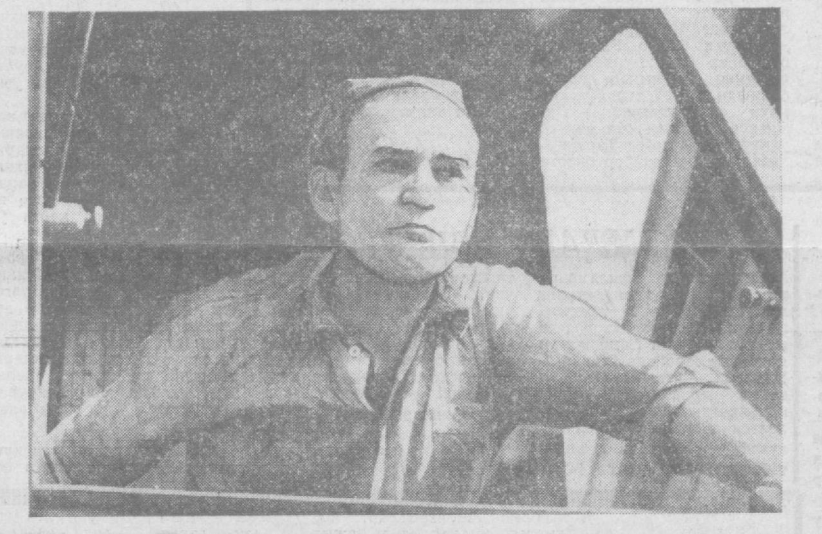

МИЛЛИОНЕР

Ангрен кўмир разрези кончилари ўзларининг анъанавий байрамлари арафасида ажойиб меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Разрез ишга тушган — 1948 йилдан бери қазиб чиқарилган ёқилғи юз миллион тоннадан ошиб кетди. Разрезда шу муносабат билан ўтказилган «Юз миллионинчи тонна!» социалистик мусобақасига якун ясалди. Илғор экскаватор машинисти Ромапт Урмонов қазиш ишларида юксак натижалар кўрсатиб, юз миллионинчи тонна кўмирни қазиб чиқариш шарафига сазовор бўлди.

Айни кунларда эса кончилар қўлга киритилган муваффақиятлар билан кифояланмай социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, янги меҳнат ғалабаларини қўлга киритмоқдалар. Коммунистик меҳнат зарбдори экскаватор машинисти Ўсган Ҳамитов меҳнат беллашувида яхши натижаларга эришиб, бошқаларга намуна бўляпти: Суратда: Ў. Ҳамитов.

Э. Комичев фотоси.

БОЗОР, САВДО-СОТИҚ ВА ҲАРИДОР

«Тошкент ҳақиқати» газетаси шаҳар бозорларига бир неча марта рейд ўтказганди. Уларда бозорлардаги баъзи тартибсизликлар, мева-сабзавотлар чакана нархларининг қимматлиги, айрим чайқовчиларнинг деҳқон молини бирга олиб, ўнга сотиши каби фактлар кўрсатилган эди.

Хўш, Тошкент шаҳар бозорлар бошқармаси бу камчиликларни бартараф этиш юзасидан қандай тадбирларни амалга оширди, савдо-сотиқ ишларида қандай ўзгаришлар юз берди? Нарх-навони тартибга солишда қандай тадбирлар амалга оширилди? Махсус мухбиримиз шаҳар бозорлар бошқармасининг бошлиғи Б. Х. Қозоқхоновга ана шу саволлар билан мурожаат этди.

— Редакциямиз ўтказган сўнгги рейдда бозор территориясига жойлашган «Ташплодоовош» бирлашмаси ва колхозларга қарашли дўконларда сабзавот-мева хилларининг камлиги, сифатининг ёмонлиги, нархининг қимматлиги айтилган эди. Шу ҳақда нима дейсиз?

— Танқид тўғри, ҳақ гап айтилган. Мақолани бозорлар бошқармасининг советида муҳокама қилдик. Келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Ҳақиқатан Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», «Правда», «Коммунист», Тошкент районидаги Охунбобоев номли, Собир Раҳимов номли колхозлар тузилган шартномани бажармаяптилар. Биз бу ҳақда район партия ва совет органларига маълум қилгандик. Лекин натижа кўнгилдагидек бўлмаяпти. Тошкент бозорларига ҳар куни шахсий хўжаликлардан бир ярим минг тоннача маҳсулот келтириляпти. Бозорлар дирекцияси билан тузилган шартномага мувофиқ областдаги колхозлар бир йилда атиги 610 тонна маҳсулот олиб келиб сотишлари керак. Изоҳнинг ҳожати йўқ. Колхозлар бир йилда шахсий хўжаликлардан бир кунда олиб келинган сабзавот, меванинг ярмини ҳам беришмайди. Хўш, бу ҳолда колхоз дўконлари қандай қилиб бозордаги чакана нархни арзонлаштиришга таъсир қилиши мумкин?!

Шаҳардаги бозорларда ҳаммаси бўлиб ўнтагина колхоз дўкони бор холос. Ана шу борлари ҳам ёлчитиб ишламайди, кўпинча ёпиқ бўлади. Чунки мол йўқ. Бўлса ҳам икки-уч хилдан ошмайди.

Бундан уч-тўрт йил илгари бозорларда йигирмага яқин, 1962—1963 йилларда етмишдан ортиқ колхоз дўкони бор эди. Ўша вақтларда сабзавот-мева ҳозирдагидан анча арзон бўлганлигини кўпчилик яхши билади.

Баъзи ўртоқлар хўш, шунча колхоз дўконлари бузилиб кетибди, бирдан уларнинг ўрнини тўлдиришнинг ўзи бўлмайдику, дейишлари мумкин. Бизнингча бу ишни деярли харажатсиз жуда тез бажариш мумкин. Масалан, бозор территориясида бир хил йўналишдаги саноат моллари магазинлари керагидан ортиқча. Олой бозорининг ўзида пойабзал магазини 6 та, «Таштекстильшвейторг», «Ташхозкультторг»га қарашли бир хил моллар билан савдо қилувчи 5—6 тадан магазин бор. Ана шуларнинг бир қисмини мева-сабзавот дўконларига айлантириш мумкин эмасмикан? Буни жиддийроқ ўйлаб кўриш керак!

Колхозлар, совхоз ерларида битаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари давлат савдо тармоқларига юбориладику, колхоз дўконларини кўпайтиришга ҳожат бормикан деган савол туғилади. Тўғри, «Ташплодоовош» бирлашмаси улгуржи — чакана савдо идоралари аҳолини сабзавот мева билан таъминлашда бир мунча ишларни қилмоқдалар. Лекин маҳсулотлар у ёки бу ташкилотларнинг омборларида туриб қолиб уриняпти, исроф бўляпти. Кўз олдингизга келтиринг: мева ёки сабзавот колхоз, совхоз даласидан тайёрлов конторасининг омборига, шундан кейин район улгуржи — чакана савдо идорасига, шундан сўнггина савдо тармоғига келиб тушади. Табиий, бундай «борди-келди»лар туфайли мева-сабзавот эзилади, сифати бузилади, анчагина қисми нобуд бўлади. «Саломат» қолганлари ҳам ҳеч кимга манзур бўлмайди. Шунинг учун сабзавот, мевани у ёқ, бу ёққа беҳуда ташиб овора бўлишдан кўра уларни тўппа-тўғри дўконга келтиришни йўлга қўйиш қандай яхши. Бу эса ўз навбатида бозорларда колхоз дўконларини кўпайтиришни талаб қилади. Ўша дўконларнинг пештоқига қайси хўжаликка қарашли эканлигини ёзиб қўйиш ҳам лозим.

МУАММО, МУЛОҲАЗА, ТАКЛИФ

Ҳозир колхоз дўконлари билан шартнома тузилса-да, хўжаликлар уни бажаришга бефарқ қарамоқдалар. Шу туфайли колхоз бозори билан хўжалик ўртасидаги шартномани қонунийлаштириб қўйилса соз бўларди. Бу ҳар икки томоннинг масъулиятини кучайтирарди. Ҳозир ғалати аҳвол юз беряпти: хўжалик раҳбарларидан бозорга кўпроқ сабзавот-мева юборишни сўрасак улар «аввал давлатга топшириш планини бажариб олайлик, кейин колхоз дўконига юборишимиз мумкин», — деб жавоб беришади. Уларнинг гапларида ҳам жон бор. Маълум бўлишича колхоз дўконларига юборилаётган маҳсулотлар давлатга топшириш планига қўшилмас экан. Агар шуни планга киритилса-чи? Хўжаликларнинг манфаатдорлиги ошади-ку?

— Бозорларда маҳсулотлар нархининг ошишига сабаб бўлаётган айрим текинхўр савдогарларга қарши қандай кураш олиб борилмоқда?

— Эл рўзғори бозор билан деганларидек, агар сабзавот, меванинг нархи арзон бўлса рўзғорга ҳам барака киради. Ҳақиқатан текинга ўрганган баъзи чайқовчилар нархни оширишга сабабчи бўляптилар, улар фақат ўз фойдаларини кўзлайдилар. Биз ана шундайларни бозордан суриб чиқаришнинг турли чораларини қўллаяпмиз. Милиция ходимлари билан ҳамкорликда иш тутяпмиз. Чайқовчилик билан қўлга тушганларни қонун йўли билан жазолашга эришишдан ташқари уларнинг кирдикорларини турли воситалар орқали кўпчиликка маълум қиляпмиз.

Бозорлардаги жамоатчилик Советлари ҳам бу ишга жалб қилинмоқдалар. Совет аъзолари эртадан кечгача бозорда ўралашиб, олибсотарлик билан шуғулланувчи чайқовчиларни аниқлаб, тегишли чора кўриш учун милиция органларига ҳавола этмоқдалар.

— Бозорларга маҳсулот олиб келаётган деҳқонларга қандай қулайликлар яратилмоқда?

— Яқиндан бошлаб Олой бозорида савдо хизмати бюроси иш йўлга қўйилди. Деҳқон одатда далага шошилиб туради. Молини бозорда ўтириб сотишга вақти йўқ. Бундай пайтда чайқовчилар деҳқоннинг бошини айлантириб, молини арзон-гаровга олиб қолишга уринади. Биз шуни ҳисобга олиб шу хизматни йўлга қўйдик. Деҳқонлар хизмат кўрсатиш бюросига молларини кўтарасига сотишлари мумкин. Агар томорқаларидан молни келтиришга қийналсалар, бюро ходимлари ўзларига бириктилган машинада бориб, ўша ернинг ўзида сотиб оладилар. Бу икки томон учун ҳам қулай.

— Бозорларни кенгайтириш, янгиларини бунёд этиш йўлида олиб борилаётган ишлар тўғрисида гапириб берсангиз.

— Ҳозирги кунда бозорларни янада кенгайтириш, савдо-сотиқ маданиятини кучайтириш, харидор учун ҳам, сотувчилар учун ҳам барча қулайликларни яратиш ғоят жиддий муаммо бўлиб турибди. Бу масала эрта-индин узил-кесил ҳал қилинади деб айтиш қийин. Лекин амалга оширилаётган баъзи тадбирларни кўрсатиб ўтиш мумкин. Масалан, Октябрь бозорини олиб кўрайлик. Бу ер энг йирик савдо-сотиқ марказига айланиб қолган. Бироқ у ҳозирги давр талабига тўлиқ жавоб беролмай қолди, янгилаш зарурати туғилди. Ана шуни ҳисобга олиб янги бозор қуришга қарор қилинди. У ҳозир бузилаётган эски «Каллахона» маҳалласига тушади. Бозорнинг усти берк бўлиб, бир йўла 2100 киши савдо қилиши мумкин. Бу улкан иншоот энг замонавий, архитектура асосида бўлиб, шарқ меъморчилигига хос услублардан кенг фойдаланилади. Савдо-сотиқ учун жуда катта қулайлик яратилади.

Қўйлиқ бозори реконструкция қилинди. Усти берк салқин расталар очилди. 50 кишилик меҳмонхона фойдаланишга топшириляпти. «Сельмаш» бозорида ҳам янги меҳмонхона ишга туширилди. Фарҳод бозорида сабзавот маҳсулотлари сотиладиган алоҳида жой ажратилди. Сергели шаҳри, Тошкент трактор заводи территориясида янги бозорлар очилди.

Кези келганда яна бир таклифни ўртага ташламоқчиман. Архитекторларимиз бўлажак микрорайонларнинг жуда чиройли лойиҳаларини тузмоқдалар. Лекин ана шу микрорайонларда ихчам-ихчам замонавий талабга жавоб берадиган янги бозорлар қурилиши ҳам ҳал қилинганда эди, ажойиб иш бўларди. Бизнингча, бу жиддийроқ ўйлаб, ҳал қилиниши зарур бўлган муҳим масала.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, бозорларнинг серфайз ва ободлиги, савдо-сотиқ хизматини яхшилаш, нарх-навони арзонлаштириш, хизмат кўрсатишни тобора кучайтириш доимий эътибор, қунт, ҳаракат, қатъий назорат талаб этадиган энг зарур вазифалардан биридир. Ана шу вазифани муваффақиятли ҳал этиш йўлида жуда катта ташкилотчилик ишларини амалга ошириш лозим бўлади. Бу муаммонинг тақдири фақатгина бизга боғлиқ эмас. Шунинг учун ҳам ўртага ташланган таклиф ва мулоҳазаларимиз назарга олинса, деган умиддамиз.

Б. ПУЛАТОВ.

ТАБАРРУК ОТАХОНЛАР

МАҲАЛЛА клуби одатдагидан гавжум. Бу ерга келувчиларнинг кети узилмайди. Активларимиз яна алланимани бошлаганга ўхшайди, шўх кулди кексалардан бири.

Бир томонда катта қозонда ош ҳозирлиги кўрилмоқда. Ёш-япанглар елиб-югуриб хизмат қилиб юришибди. Кўпчилик мунтазам чиқариб туриладиган маҳалла деворий газетасининг навбатдаги сони билан танишмоқда. Бу сафар «Тельманчи» деворий газетаси маҳалланинг эътиборли отахонларидан 88 ёшли Умар ота Турсунқулов, 80 ёшлик Абдураҳим ота Маликов, ҳамда 75 ёшли Илёс ота Фозиловларнинг жўшқин ҳаёт йўли ҳақида ҳикоя қилади..

Дарҳақиқат, маҳалламизда бу уч мўътабар қарияларни танимайдиган, уларнинг меҳр-оқибатидан, доно ўгитларидан баҳра топмаган бирон хонадон соҳиби бўлмаса керак.

Маҳалламизнинг энг кексаси Умар ота Турсунқулов 1918 йиллардан бошлабоқ ички ишлар министрлигида масъул вазифаларда ишлаб келди. Ўша пайтлардаёқ халқ меҳрини қозонган Умар ака бир неча бор шаҳар Советига депутат қилиб сайланди. Гражданлар уруши даврида босмачиларга қарши курашда катта тажриба орттирган Умар ака Улуғ Ватан уруши жангоҳларида ҳам чинакам жасорат кўрсатди, фашист газандаларини Берлингача қувиб бориб, она шаҳри Тошкентга шон-шуҳрат билан қайтди. Умр бўйи элидан садоқатини дариғ тутмаган ота мана салкам 10 йилдан бери пенсияда бўлишига қарамай, ҳамон кўпчиликка суянчиқ, меҳрибон маслаҳатгўй. Беш фарзандга ота, 14 неварага бува у ҳозир.

— ...Абдураҳим ота Маликов ҳақида гап кетса, энг аввало унинг ажойиб ташкилотчилик ҳислатини тилга олишади. Тиниб-тинчимас, ҳозиржавоб, уддабурон бу одам маҳалланинг ҳақиқий фахри. У ҳақида қариялар:

— Ёшлигидан у шунақа олов эди. Йигирманчи йилларда саводсизликни тугатиш, ўзбек хотин-қизларини паранжи балосидан қутқаришда алоҳида фаоллик кўрсатди.

Пиру-бадавлат отахон кўп вақтини маҳаллада ўтказади. Негаки, маҳалла — бу катта оила. Ҳар бир хонадоннинг қувончли ва ташвишли кунлари бўлади. Абдураҳим ота ана шундай кезларда сира четда турмайди, ҳаммасига улгуради. Унинг маслаҳати, беминнат ёрдамига ҳамиша эҳтиёж сезилади.

Бугун эса бутун маҳалла аҳли мўътабар отахонни қутлагани, унга иззат-икром кўрсатгани клубга йиғилган. Бугун у хизматдан холи. Унга тўрдан жой кўрсатишди...

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР — ҲАЁТГА!

...Ҳали-ҳали эсимда. Биз унда жуда ёш эдик. Бир кун кўча чангитиб юрсак, нотаниш бир киши қўлини кўксига қўйганича «Ассалому-алайкум, болажонларим» деб ўтиб кетди. Биз кутилмаганда саросимада қолдик Лекин дарҳол ўзимизга келиб баравари орқаларидан салом бердик. Ўшанда мен бу одам бизни роса изза қилди-ку, деб ўйлагандим. Йўқ, Илёс отанинг одатлари ўзи шунақа экан. Кейинчалик ҳам йўлларини пойлаб, олдинроқ салом беришга улгурсак-да, барибир кечикиб қолардик, у киши олдинроқ «Ассаломалайкум, полвон», «Ада яхшимила, ойи яхшимила, соғ бўлинг» деб майин жилмайиб ўтиб кетардилар.

Камтарин инсон, барчага бирдек ҳурматда бўлувчи олим, болалар доктори Илёс ота Фозилов бугун 75 ёшларини қаршиламоқдалар. Илёс отани фақат маҳалладагина эмас, балки республикамизда ҳам жуда кўпчилик танийди. 1932 йилдан бери Тошкент медицина институтида ишлаб келган И. Фозилов кўплаб ёш педиатр кадрлар етиштиришда муносиб ҳисса қўшган. 1941—1945 йилларда ҳарбий хизматда бўлган Илёс ака Фозилов Ватан сарҳадларини немис-фашист босқинчиларидан тозалагандан сўнг ҳам ҳарбий формани ечмади. У 1952 йилгача турли жойларда хизматда бўлди.

Медицина фанлари кандидати И. Фозилов мана 40 йилдан буён матбуот, телевидение ва радиода ўзларининг мароқли суҳбатлари, қизиқарли мақолалари билан қатнашиб келадилар.

Кекса олим элликка яқин илмий мақолалар ёзган ва эълон қилдирган, брошюралар чоп эттирган.

1928 йилдан бери КПСС аъзоси И. Фозиловнинг кўксини бугунги кунда жанговар медаллар қатори СССР соғлиқни сақлаш аълочиси, республикада хизмат кўрсатган врач нишонлари безаб турибди. У уч марта Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланган. Республика миқёсидаги шахсий пенсионер. Ширин-ширин фарзандлар, невараларнинг суюмли, меҳрибон падари.

* * *

МАҲАЛЛА клубига йиғилган жамоа уч мўътабар отахонни табаррук ёшлари билан чин кўнгилдан қизғин муборакбод этдилар. Тантанада юбилярларни ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан хушнуд этган Ўзбекистон Давлат филармониясининг солисти Матназар Худойназаров, Тошкент Давлат маданият институтининг ўқитувчиси Баҳодир Ҳамидов ҳамда бошқа созанда ва хонандалар кечага алоҳида файз киритишди.

Бундай янгича анъаналарни турмушга сингдиришда Тельман номли маҳалла комитетининг раиси Тошпўлат ака Усмонов ва Хотам ака Иброгимов, Тўлқин Зуфаров, Тўрабой Қорабоев, Раҳим Пўлатов сингари бошқа активларнинг хизмати айниқса каттадир. Улар кенг жамоатчиликка таяниб, маҳаллада замонавий совет маросим ва анъаналарининг қарор топишида бош-қош бўлмоқдалар, гўзал ва маданий турмуш учун курашда жонбозлик кўрсатмоқдалар.

М. МИРАЛИЕВ,
Тошкент шаҳри.

Тошкентнинг бугунги кўринишлари. А. Абалян фотолари.

РАҲМАТ, ЯХШИЛАР!

«ОҚИБАТ» ПОЧТАСИДАН

Бошимга мусибат тушган ўша азалик кунларда дилимни обод этган яхшилар, дўстлар меҳрини қаламга олишга ўзимда мажбурият сездим.

Шу ёз кунларининг бирида оиламиз бошига оғир мусибат тушди. Ўн етти яшар ўғлимиз фожиона ҳалок бўлди. Ширин орзулар оғушида яшаб келаётган оиламиз тақдирига раҳна солган бу мудҳиш воқеадан ниҳоятда довдираб қолдик. Фарзанд доғи оғир, оилада мотам, ҳаммамиз эзилгандик.

Ҳақиқий одамийлик, кишиларнинг бир-бирларига чин садоқати, меҳр-оқибати бошга мусибат тушган ана шундай кунларда билинар экан. Инсон учун энг оғир дақиқада бир оғиз ширин сўз гавҳар, дардмандлик билдириш эса беқиёс мадад ўрнини босар экан.

Бошимизга тушган бу ғамдан хабар топган заҳотиёқ остонамизда пайдо бўлган жўраларим Анвар, Зикрилла, Ўлмас, Қўчқор, Патҳилла, Учқун, Собир, Рашид ва бошқалар зир югуриб, ташвишимиз, дардимизга шерик бўлишди. Жой тор бўлгани учун ён қўшнимиз — Димитров номли 9-ўрта мактаб ўқитувчиси Инобат Таранқулова икки уйини бор бисоти билан бизга бўшатиб берди. Унинг ўзи эса худди таъзиядордек эрта-ю-кеч биз билан жон олиб, жон берди.

Одам тафтини — одам олади, — деганларидек, бошимизга кулфат тушган кези ғам-ташвишимизга шерик, ҳамдард бўлган оқибатли қўни-қўшнилар, ошна-оғайни ва таниш-билишларнинг ҳолис хизматлари, камарбаста бўлганликлари, уларнинг ёрдам қўлини чўзиб, ногирон кўнглимизга далда, қувват берганликлари бир умр ёдимиздан чиқмайди.

С. СУЛТОНОВ,
ўқитувчи.

САЛҚИН ИЧИМЛИКЛАР КОНВЕЙЕРДА

(РЕПОРТАЖ)

ҲОЗИРГИ кунларда салқин ичимликлар ҳар қачонгидан кўпроқ истеъмол қилинади. Тошкент минерал суви, турли хуштаъм лимонадлар, морс, квас, пиво ва ниҳоят пепси-кола ичимликлари билан пойтахтимиз аҳолисини зарур миқдорда таъминлаш учун шаҳардаги қатор корхоналарда меҳнат қизғин давом этяпти.

Ана шундай корхоналардан бири — Қибрайдаги пиво-алкоголсиз ичимликлар комбинатидир. Салқин ичимликлар ишлаб чиқарадиган мазкур катта даргоҳда бу йил пепси-кола ичимлиги тайёрлаш ўзлаштирилганлиги катта воқеа бўлди. Ҳозир пепси-кола пойтахт аҳолиси эътиборини қозониб, энг севимли ичимликлардан бири бўлиб қолди.

Пепси-кола ишлаб чиқарадиган цехда иш қизғин. Бу ердаги ишлаб турган машина ва ускуналарнинг барчаси чет эллардан келтирилган. Цех тўла автоматлашган. Шишани ювишга узатиш ва ювишдан тортиб то ичимлик тайёр маҳсулот омборхонасига боргунича барча операциялар автоматик равишда бажарилмоқда. Бу автоматларнинг ақллилиги айниқса киши эътиборини тортади. Ювилган шишалар конвейер линияси орқали уч нуқтада назоратдан ўтади: агар бирон бир гард қолиб кетган бўлса, линия уни автомат равишда четга суриб чиқариб қўяди. Борди-ю, учала постдан ҳам ифлос шиша ўтиб кетган бўлса, унга ичимлик қуйилгандан кейин сўнгги нуқтадан ўтаётганда четга синдириб ташланяпти...

— Пепси-коланинг хомашёси — томатсимон паста Ирландияда ишлаб чиқарилади, — дейди цех бошлиғининг ўринбосари Р. Шамшиев.—Бизга у АҚШ орқали етиб келмоқда. Ана шу хомашё бир неча улкан чонларда пепси-кола ичимлигига айлантирилмоқда. Дастлабки пайтда ҳар куни 20—30 минг шиша пепси-кола ичимлиги қуйилган бўлса, ҳозирга келиб бу рақам 160 мингтага етди. Шишаларни профилактикадан ўтказадиган аппарат 15 минут ичида 8 мингта шишани тайёрлаб беряпти. Чонлардаги тайёр маҳсулот махсус насослар ёрдамида «Вента» қуйиш аппаратига келяпти. Бу аппарат соатига 21 минг шишага ичимлик қуяди. Ҳар ойда цехда 3 миллион шишадан ортиқ пепси-кола ишлаб чиқарилиб, савдо тармоқларига жўнатилмоқда. Бу ишларда машинист Н. Қидиралиева, А. Смирнова ҳамда назоратчи В. Нуъмоновапарнинг ҳиссаси салмоқли бўляпти.

Заводда минерал сув ва пиво тайёрлаш цехлари ҳам энг юқори самарадорлик билан ишлаяпти. Бир кунда 200 тонна пиво, 150 минг шиша минерал сув ишлаб чиқарилмоқда. Мавсумга пухта тайёргарлик кўрилганлиги, эскирган ускуналарни янги замонавий машина-механизмлар билан алмаштирилганлиги, прогрессив иш усулларини қўллаш каби омиллар кунлик ва ойлик топшириқларнинг ошириб бажарилишига олиб келмоқда.

А. ҒУЛОМОВ.

КЎРГАЗМАДА: БОЛГАРИЯ

«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИНИНГ «ДРУЖБА» МАГАЗИНИДА БОЛГАР ХАЛҚИ ОЗОДЛИККА ЭРИШГАНЛИГИНИНГ 1300 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН КИТОБ КЎРГАЗМАСИ ОЧИЛДИ.

Болгариянинг иқтисодий юксалиши ва халқ турмуш тарзи ҳақида ҳикоя қилувчи кўргазманинг биринчи бўлими барчанинг диққатини ўзига жалб қилмоқда.

Кейинги бўлимидан эса таниқли болгар ёзувчиларининг рус ва болгар тилларида нашр этилган энг яхши асарлари жой олган. Уларда халқнинг аянчли ўтмиши ва бугунги фаровон ҳаёти ўз ифодасини топган.

Болгария — сўлим оромгоҳлар маскани. Шунинг учун ҳам бу ерда «Болгария» — туризм ўлкаси» деган махсус бўлим ташкил қилинган. Унда мамлакатдаги саломатлик масканлари, маданий ва тарихий обидалар билан таништирувчи адабиётлар, қўлланмалар мавжуд.

Мана бу ранго-ранг қувноқ расмли китоблар эса кичкинтойларга мўлжалланган. Улар «Болгар ёзувчилари — болаларга» деб номланган бўлимдадир. Бу китобларда болгариялик ўғил-қизларнинг бахтиёр ҳаёти ҳақида ҳикоя қилинади.

— Магазинимизда асосан қардош социалистик давлатларда чоп этилган китоблар сотилади, — дейди сектор мудири И. Туревская.— Шунинг учун ҳам бу мамлакатлар ҳаётидаги улуғ саналар эътиборимиздан четда қолмайди. Кўргазмамиз кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган. Томошабинлар бу ерда кўҳна ва ҳамиша навқирон Болгария ҳақида аниқ тасаввурга эга бўладилар.

А. НОСИРОВА.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ГАЗЕТХОНЛАР ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ИНСТИТУТДА КИТОБ БАЙРАМИ

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтида китоб байрами ўтказилди. Турли адабиётлар кўргазмаси ва китоб ҳақидаги шиорлар билан безатилган институтнинг спорт майдонида тантанали митинг бўлди. Унда таниқли олимлар, ёзувчилар, нашриётларнинг ходимлари, профессор-ўқитувчилар ҳамда кўп сонли талабалар қатнашишди. Сўзга чиққанлар бизнинг мамлакатимизда китоб нашр этишга катта эътибор берилаётганлиги, бу совет кишиларининг илм-фан ва санъат чўққиларини эгаллашларида катта аҳамият касб этаётганлиги ҳақида гапирдилар.

Митингдан сўнг факультетларнинг ўқув хоналарида олимлар, ноширлар, кўплаб китобларнинг муаллифлари билан қизиқарли учрашувлар, шеърхонлик ва мунозаралар давом этди. Институт ҳовлисида эса янги нашрдан чиққан турли адабиётларнинг савдоси ташкил этилди.

Б. ТОЖИЕВ.

«ОҚ ОЛТИН» ДЕБ НОМЛАНДИ

Тошкент районидаги Дархон қишлоғида республика Қишлоқ хўжалиги министрлигининг дам олиш уйи қайта тикланди. Унга «Оқ олтин» деб ном берилди. 159-қурилиш трестига қарашли 22-ва 25-қурилиш бошқармалари ҳамда 2-монтаж бошқармаси бунёдкорлари қурган бу оромгоҳда қишлоқ хўжалик ходимлари, пахтакорлар ҳордиқ чиқаришади.

Л. МУХСИМОВ.

ЯНГИ БОҒЧА

Оққўрғон райони марказида 120 ўринли янги болалар боғчаси ишга туширилди. Боғчада кичкинтойларнинг яйраб ўсишлари учун барча шарт-шароит яратилган.

Т. ЗОКИРОВ.

Шунингдек, редакциямизга оққўрғонлик А. Мустафоев ва Х. Мирзаевлар, тошкентлик Х. Содиқовлар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

Спорт

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● ХОККЕЙ ●

«КАНАДА кубоги» турнирининг тўртинчи кунги учрашувларидан сўнг ярим финалга чиқадиган командаларнинг учтаси маълум бўлди. СССР хоккейчилари Финляндия командасини 6:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, биринчи бўлиб, ана шундай ҳуқуқни қўлга киритишди. Канада ва Швеция спортчилари ўртасидаги учрашув ниҳоятда кескин ўтди. Биринчи бўлимда мезбонлар иккита шайба киритишган бўлса, иккинчи бўлим 1:1 ҳисобида, учинчи бўлим эса Швеция командаси фойдасига 2:1 ҳисобида тугади.

Чехословакия командасини 6:2 ҳисобида мағлубиятга учратган АҚШ спортчилари ҳам ярим финалга йўлланма олишди.

Швеция — Чехословакия учрашуви тўртинчи ярим финалчини аниқлаб беради. Швеция хоккейчилари фақат ғалаба қозонган тақдирдагина курашни давом эттириш ҳуқуқига эга бўлишади. Мусобақа низомига кўра давра беллашувлари якунида биринчи ўринни эгаллаган команда тўртинчи ўриндаги коллектив билан, иккинчи ва учинчи ўринларни олган команда эса ўзаро ярим финалда учрашади.

● ШАХМАТ ●

Аёллар ўртасида жаҳон чемпиони номи учун Майя Чибурданидзе билан Нана Александрия ўртасида учрашув бошланди. 30-юришда томонлар дурангга рози бўлишди. Бугун иккинчи учрашув бўлади. Александрия оқ доналар билан ўйнайди.

● СУЗИШ, СУВ ПОЛОСИ ●

Сплитда сувга сакраш, сузиш ҳамда сув полоси бўйича Европа XV чемпионати мусобақалари давом этмоқда. Мамлакат терма командаси сафида республикамиздан 3 спортчи қатнашмоқда. 100 метрга брасс усулида сузишда совет спортчилари Ю. Кис ва А. Мискаровлар олтин ва кумуш медалга муяссар бўлишди. Худди шу масофага аёллар ўртасидаги бўлган бахсда тошкентлик Лариса Белоконь маррага учинчи бўлиб келиб, бронза совриндори бўлди.

Ватерполчиларимиз бир дуранг ва икки ғалабадан сўнг ГФР командасига 7:10 ҳисобида ютқазишди.

● ЧИМ УСТИДА ХОККЕЙ ●

Қизлар ўртасида Бутуниттифоқ биринчи турнирининг саралаш учрашувларида 55 команда қатнашган эди. Ўтган шанба куни «Политотдел» колхозининг икки стадионида ана шу турнир ғолибларининг финал ўйинлари старт олди. Майдон эгалари Арманистон вакилларини 4:1 ва Москва спартакчиларини 2:0 ҳисобида енгиб, пешқадамлик қилишмоқда. Андижоннинг болалар ва ўсмирлар спорт мактаби коллективи ҳам икки учрашувдан сўнг 4 очкога эга.

ИЧКИЛИК КАСОФАТИ

Баъзилар меёр нималигини фақатгина бошлари деворга теккандагина биладилар. Солдатское луб заводи территориясида истиқомат қиладиган Михаил Болотов ҳам ана шу тоифалардан. Битта-иккита улфатлари билан учрашганида аввал кайфият учун, кейин газагига «юз-юз» отиб, енгини ҳидлаб кетаверади. Басма-басига ичишиб, тенгдошлари ўртасида бир неча маротаба «рекорд» ўрнатган бу йигит навбатдаги «мусобақа»дан уйига қандай қайтгани эсида йўқ.

Уйқудан туриб токчадаги бўш шишаларни кўрди-ю, ҳафсаласи пир бўлди. Бир неча соат муқаддам оғайнилари билан ҳўп отамлашгани ёдидан кўтарилиб, яна кўчага отланди. Бироз юриб башараси баттар буришиб кетди. Чўнтагининг авра-астарини ағдарса-да, чақа ҳам чиқмади. Аксига олгандек, улфатлари ҳам кўринишмасди.

Борган сари карахт бўларди. Магазин рўпарасига етганда хаёлига бирдан ғалати фикр келди-ю, жонланиб кетди. Атрофга олазарак қараб шоша-пиша тўғрига юрди...

Хўжалик ҳисобидаги 5-кооператив универмаг эшигининг қулфи бузилганлиги, спиртли ичимликлар билан бирга кассадан 74 сўм пул ўмарилганлиги кўп ўтмай маълум бўлди. Ярим кечасиёқ жиноят излари пухта текширилиб, оператив равишда дастлабки қидирувлар бошланди. Оққўрғон район ички ишлар бўлимининг терговчиси Ш. Файзиев тезда жиноятчини қўлга олди. Охирги «беллашув» шу тахлитда якунланди. Ичкилик касофати Михаил Болотовни суд курсисига ўтказиб қўйди.

А. АБДУСАТТОРОВ,
Б. АҲМЕДОВ,
Ғалаба районн.

ФИЛЬМЛАР КОНКУРСИ

Ҳаваскорлик фильмлари республика конкурсининг якунловчи босқичи ниҳоясига етди. Конкурс Бухородаги Абу Али ибн Сино номли маданият саройида ўтди. Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинатининг ишчилар сулоласи тўғрисида ҳикоя қилувчи «Зиёдулла аканинг табассуми» лентаси («Қотишма» киностудияси Чирчиқ), «Средазмебель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчиси тўғрисида ҳикоя қилувчи «Жалил Розиқовнинг бир куни» («Спектр» студияси, Тошкент) картиналари кўрик дипломлари ва совринлари билан тақдирланди.

(ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — Горнчилар қаердасиз? 10.35 — Бадиий фильм. 11.45 — Концерт. 12.35 — М. Сарьян ижоди. 13.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.10 — Шахмат мактаби. 16.40 — Телевизион музикали фильм. 17.10 — Мураббий. Телевизион журнал. 17.40 — Сув спорти бўйича Европа чемпионати. 17.55 — Концерт. 18.30 — Илғор тажриба — умумхалқ мулки. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. Канада — СССР. 21.30 — Время. 22.05 — Телевизион ҳужжатли фильм. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Бокс бўйича СССР чемпионати. Финал.

ЎзТВ-I

11.30 — Жамиятшунослик. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Фонарик. 13.30 — Икки солдат ҳақида қисса. Бадиий фильм. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Мураббийлар. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Адабий театр. У. Азимов. Қуёшли олам. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Яна нон ҳақида. 22.35 — Бадиий фильм.

ЎзТВ-II

18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — Телефильм. 19.00 — Теннис бўйича Ўзбекистон ССР биринчилиги. 19.30 — Классик куй саҳифалари. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Менинг тақдирим. Телевизон бадиий фильм, 2-серия.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10|IX да Кузнинг биринчи куни, 11|IX да Ўн учинчи раис, 12|IX да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10|IXда Тўйдан олдин томоша, 11|IX да Тошкентнинг нозанин маликаси, 12|IX да Ишонмасанг ўламан.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва Давлат циркининг хайрлашув гастроллари.

«ГЛАВТАШКЕНСТРОЙ» транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг
9-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ
«С» категорияли 3-класс ҳайдовчиларини тайёрлайдиган
5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
МАШҒУЛОТЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА УТКАЗИЛАДИ.

Ҳар ойда 45 сўмдан стипендия берилади.

Курсларга Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар қабул қилинади.

Курсни тугатганлар албатта икки йил ишлаб беришлари шарт.

Ёлғиз ишчиларга ётоқхона берилади.

Корхона болалар боғча-яслисига эга.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Наримонов шаҳри, Лихачев кўчаси, 2-уй.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
16 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ
ЯНГИ ПРОГРАММА
АРЕНАДА БИРИНЧИ МАРТА
ЮРИЙ ЭЛЬВОРТИ РАҲБАРЛИГИДАГИ
«ҚУШЛАР ЦИРКИ»
ВАЛЕРИЙ ЧУГУНОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ
«АНТИҚА ХОККЕЙ»
ўргатилган айиқлар аттракциони

Икки бўлимдан иборат ҳар хил программалар намойиш қилинади.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

44-35-91 телефони бўйича справкалар олиш мумкин.

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ»нинг
ТОШКЕНТ КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ САВДОСИ БЎЙИЧА КИЧИК СОТУВЧИЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН
6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга фақат тошкентликлар қабул қилинади.

Курсларни битирганлар «Ташплодоовощ» бирлашмасига ишга юбориладилар.

Ўқувчиларга 1—2 ойда 52 сўм, 3—4 ойда 56 сўм, 5—6 ойда эса 63 сўм стипендия берилади.

Ҳужжатлар 15 сентябргача қабул қилинади.

Техникум адреси: Тошкент область Орджоникидзе райони, Тимирязев участкаси (Тошкент қишлоқ хўжалик институти олдида). Телефонлар: 62-64-28, 62-28-16.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р—07339. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1714. 1 2